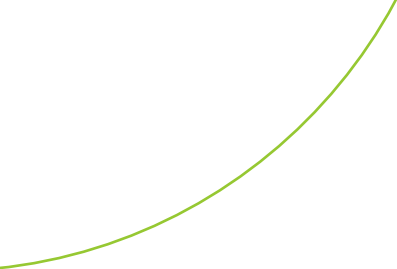

Toelichting op het Verslagleggingsformulier Verpakkingen

Resultaten
verpakkingen 2024

Stichting Verpact
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag
Postbus 13799
2501 ET Den Haag

9 september 2025 versie 1.1

Deze rapportage is opgesteld door Verpact
i.s.m. Statiegeld Nederland

Samenvatting

Deze rapportage 2024 is opgesteld om aanvullende informatie te verstrekken en duiding te geven aan de verslagleggingsformulieren volgend uit de Regeling Verslaglegging Verpakkingen en de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik die Verpact jaarlijks dient te verstrekken aan Rijkswaterstaat Leefomgeving. De betreffende formulieren en deze bijbehorende rapportage zijn opgesteld om te voldoen aan de verslagleggingsverplichtingen voortkomend uit het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (het Besluit UPV) in samenhang met het Besluit beheer Verpakkingen 2014 (het Verpakkingenbesluit).

Verpact geeft collectief uitvoering aan verplichtingen die producenten en importeurs hebben onder de hierboven genoemde regelgeving en rapporteert over het behalen van de bijbehorende doelstellingen. Verpact doet dit over al het in Nederland op de markt gebrachte en gerecyclede verpakkingsmateriaal, over 'circulaire verpakkingen' (combinatie van recycling en hergebruik) en sinds 2022 over de inzameling van kunststof drankflessen tot en met drie liter. Vanaf 2023 rapporteert Verpact tevens over op de markt gebrachte SUP-verpakkingen en de inzet van recycalaat in PET-flessen. Het aangifteformulier 'op de markt gebracht verpakkingen' is sinds 2023, mede door de gedetailleerde informatie die de SUP-registratie vereist, aanzienlijk uitgebreider en complexer geworden voor de producenten en importeurs van verpakte producten.

Nederland kent al een hele tijd behalve een goed werkend statiegeldsysteem voor glazen bier- en frisdrankflessen, ook een goed werkend statiegeldsysteem voor grote plastic flessen voor water en frisdrank. Op 1 juli 2021 zijn aan dit systeem ook de kleine plastic drankflesjes toegevoegd en per 1 april 2023 maken drankblikjes ook deel uit van het statiegeldsysteem. Een nadere analyse heeft opgeleverd dat statiegeldflesjes en -blikjes in 2024 in Nederland bij ca. 27.000 innamepunten konden worden ingeleverd. Vanaf rapportagejaar 2024 rapporteert Verpact ook over drankblikjes.

Volgens de methodiek om de recycling van verpakkingsafval te berekenen, moet:

- worden aangetoond dat recycling heeft plaatsgevonden en
- worden gecorrigeerd voor de uitval die bij recyclers plaatsvindt tot aan de handeling die op grond van Uitvoeringsbesluit 2019/665 van de Europese Commissie als recyclinghandeling is aangeduid (het "rekenpunt") en
- worden aangegeven in welk land of gebied de recycling feitelijk plaatsvindt,
- worden aangegeven in hoeverre recycling buiten de EU voldoet aan de milieueisen die vanuit de EU-wetgeving aan recycling worden gesteld (de zogenaamde 'broadly equivalent conditions' (BEC)).

Verpact heeft ervoor gekozen om de informatiewaarde van deze rapportage te verhogen door een toelichting te geven op de totstandkoming van de recycling-, inzamel- en circulariteitsresultaten waarmee wordt aangegeven hoe de resultaten zijn bepaald. Tevens worden separaat een Monitoringsprotocol Verslaglegging Verpakkingen (4.0) en een onafhankelijk accountantsrapport aangeleverd.

Resultaten 2024

In het jaar 2024 is aan alle gestelde doelen voor recycling en circulariteit (zowel recycling als hergebruik) voldaan. De inzameldoelstellingen op kunststof drankflessen en metalen drankverpakkingen zijn nog niet gehaald, ondanks maatregelen om het inleveren via het statiegeldsysteem te stimuleren, onder andere met extra innamepunten en consumentencampagnes.

Het recyclingpercentage van het totaal aan verpakkingen is met 76% in 2024 licht gestegen ten opzichte van 2023. Het circulariteitspercentage is gelijk gebleven (88%).

Het verpakkende bedrijfsleven heeft in 2024 opnieuw flink geïnvesteerd in monitoring gerelateerde zaken. Het aangifteformulier van Verpact wordt (mede) door de toenemende wettelijke verplichtingen steeds omvangrijker. De informatieverplichtingen rond de SUP-verpakkingen hebben veel gevraagd van het bedrijfsleven, evenals de aanpassingen in de administratieve organisatie rond tariefdifferentiatie op kunststof verpakkingen.

2024 was een jaar met zowel uitdagingen als successen voor de afvalsector. De circulaire economie zit echter in zwaar weer, met faillissementen van recyclingbedrijven en toenemende kosten. Recyclingbedrijven hebben te maken met dalende prijzen voor de gerecyclede materialen, met stijgende productiekosten en ook met concurrentie van nieuwe materialen. De circulaire economie blijkt in veel gevallen nog niet rendabel genoeg en er is daarom behoefte aan meer overheidsingrijpen en stimulans voor hergebruik en recycling.

Om een goede en veilige grondstof te kunnen maken uit verpakkingsafval is de kwaliteit van de afvalstroom essentieel. Er was ook in 2024 nog steeds sprake van (te) veel vervuiling in de ingezamelde PMD-stroom, waardoor op termijn het behalen van de doelstellingen onder druk staat. Hierover zijn nieuwe afspraken met de gemeenten gemaakt.

Recycling- en circulariteitsresultaten verpakkingen vergeleken met de Nederlandse doelstellingen

Materiaalsoort	Recycling doelstelling NL 2024	Gerealiseerd percentage recycling verpakkings- afval NL 2023	Gerealiseerd percentage recycling verpakkings- afval NL 2024	Circulariteit doelstelling NL 2024	Gerealiseerd percentage circulaire verpakkingen NL 2024
Kunststof	47%	49%	49%	47%	81%
Hout	30%	54%	62%	55%	84%
Ferrometaal	80%	95%	97%	94%	99%
Aluminium	60%	69%	84%	78%	98%
Glas	70%	81%	78%	86%	89%
Papier en karton	85%	89%	89%	85%	89%
Alle verpakkingen (totaal)	70%	75%	76%	73%	88%
Waarvan drankenkartons	37%	24%	46%		

Het recyclingpercentage van kunststof verpakingsafval (KVA) is gelijk gebleven aan dat van 2023. Het gewicht aan nieuw op de markt gebrachte kunststof verpakkingen is vrijwel gelijk aan dat van 2023. Er is in 2024 minder huishoudelijk ingezamelde kunststof gerecycled. Dat hangt samen met het faillissement van een recycler en gemiddeld hogere uitval bij de recycling. Verder is meer gewicht aan statiegeldflessen en meer KVA van bedrijven gerecycled dan in 2023. Van het totaalgewicht aan gebruikte kunststofverpakkingen in 2024 was 38% van eenmalige verpakkingen.

Het recyclingpercentage van houten verpakkingen is in 2024 na enkele jaren van daling weer gestegen en komt daarmee ruim boven de wettelijke doelstelling uit. De stijging is vooral te wijten aan een combinatie van een lagere productie van nieuwe logistieke hulpmiddelen (pallets, kratten e.d.) op de markt en meer gerepareerde pallets. Als het in de economie/logistiek moeizamer gaat, dan is dat doorgaans het patroon. Gerepareerde pallets mogen bij hout worden meegeteld als recycling. Er blijft in Nederland sprake van (tegenwerkende) subsidies op de toepassing van verpakkingshout (A-hout) voor verbanding en biomassa. Dit staat recycling in de weg. Van het totaalgewicht aan gebruikte houten verpakkingen in 2024 was slechts 2% van eenmalige verpakkingen.

Het recyclingpercentage van verpakingsafval van ferrometalen (FVA) is gestegen ten opzichte van dat van 2023. In 2024 was er namelijk sprake van meer nieuwe logistieke hulpmiddelen (vaten, pails e.d.) op de markt en die worden nagenoeg volledig gerecycled. Er zijn nog maar weinig statiegeldblikjes van ferrometalen en dat aandeel neemt nog verder af. Verder wordt een substantieel deel van de eenmalige ferrometalen verpakkingen via de opwerking van metalen uit de bodemassen van verbrandingsinstallaties geëxporteerd buiten de EU. Het blijft voor Verpact een uitdaging om de mate vast te stellen waarin deze export voldoet aan de Europese milieueisen.

Het recyclingpercentage van verpakingsafval van aluminium (AVA) is in 2024 flink gestegen. Dat wordt vooral verklaard door (meer dan) een verdubbeling van het recyclinggewicht aan statiegeldblikjes. Hierdoor is het gewicht aan aluminium verpakkingen in zowel de PMD en nascheiding als in het restafval (via de bodemassen) gedaald. Er gaat niettemin nog een aanzienlijk deel van het ingezamelde aluminium verpakingsafval via het restafval naar de verbrandingsinstallaties. Dit materiaal wordt uit de bodemassen teruggewonnen en binnen de EU verwerkt. Verpact werkt eraan om minder aluminium verpakkingen via de route van de verbrandingsinstallaties te laten gaan.

Het recyclingpercentage van glas is gedaald, maar de doelstellingen zijn gehaald. In 2024 heeft er naar verhouding minder inzameling van glas plaatsgevonden dan dat het volume op de markt van glas daalde. In voorgaande jaren is sprake geweest van ontvoorradingseffecten waardoor een deels vertekend beeld is ontstaan. In voorgaande jaren zijn door enkele glassorteerders van bepaalde fracties flinke voorraden afgezet en in 2024 aanzienlijk minder.

Het lagere circulariteitsresultaat wordt vooral verklaard door de daling in de recycling.

Het recyclingpercentage van papier en karton is gelijk gebleven ten opzichte van 2023. Er was in 2024 sprake van een lichte daling van het gewicht van verpakkingen van papier en karton op de markt. De inzameling daalde echter nog iets meer. Het aandeel verpakkingen in het oud papier en karton nam in 2024 wel weer verder toe. Er zijn nauwelijks herbruikbare verpakkingen van papier en karton.

Het recyclingresultaat van drankenkartons over 2024 is beduidend hoger dan 2023 en ook hoger dan de recyclingdoelstelling. De belangrijkste verklaring hiervoor ligt in bijna 40% meer recycling van drankenkartons die via PMD en nascheiding zijn gesorteerd. Dit is mede het resultaat van programmammatig werken binnen Verpact, waarbij naar alle schakels in de keten wordt gekeken voor het beste resultaat. Anders dan vorig jaar is het Verpact dus gelukt om de recycling hiervan beter te organiseren en is relatief weinig van het ingezamelde materiaal verbrand met energierterugwinning. Daarnaast is vastgesteld dat de uitval tijdens de verwerking van de drankenkartons feitelijk lager was dan waarmee in 2023 werd gerekend. In 2023 werd hierin gerekend met EU gemiddelden, in 2024 vooral met NL gemiddelden. Tenslotte is er ook enige PolyAl gerecycled. Er zijn geen herbruikbare drankenkartons.

In 2024 heeft Verpact opnieuw gegevens verzameld over hergebruik. Dat betreft behalve glazen statiegeldflessen vooral herbruikbare verpakkingen voor bedrijfsmatig gebruik (pallets, kratten, fusten e.d.). Hierbij gaat het om omvangrijke, goed gedocumenteerde en reeds lang bestaande hergebruiksystemen. Dit heeft geleid tot aanzienlijke gewichten die doorwerken in de circulariteitsresultaten, wel met flinke verschillen per materiaalsoort. Het gewicht aan hergebruikte verpakkingen is in 2024 opnieuw iets hoger dan dat van eenmalige verpakkingen.

Inzamelresultaten en recyclaatresultatenverpakkingen vergeleken met de Nederlandse doelstellingen

Materiaalsoort	Doelstelling 2024	Gerealiseerd percentage 2024 (volgens wettelijke definitie)	Gerealiseerd percentage 2024 (binnen het statiegeld systeem)
Inzameling van kunststof drankflessen	90%	77%	83%
Inzameling van metalen drankverpakkingen	90%	83%	
Aandeel recyclaat in PET drankflessen	25%	51%	

In 2024 is de inzameldoelstelling van 90% op kunststof drankflessen nog niet behaald. In 2024 was er vooral een stijging in de ingezamelde kleine drankflessen. Verpact en Statiegeld Nederland (onderdeel van Verpact) constateren tegelijkertijd dat er veel herhaling van de inleverboodschap voor nodig is. Om de inzameling verder te verhogen, zijn in 2024 verschillende nieuwe campagnes ontwikkeld en is het aantal innamepunten fors uitgebreid, conform het plan van aanpak ‘Verhoging inzameling drankflessen’.

Volgens de regelgeving mag voor de inzameldoelstelling maximaal 5% van het totale gewicht aan op de markt gebrachte kunststof drankflessen worden meegeteld, aan inzameling van kunststof drankflessen die afkomstig zijn uit andere inzameling dan het statiegeldsysteem, op voorwaarde dat het recyclaat van vergelijkbare kwaliteit is als recyclaat afkomstig van gescheiden inzameling via statiegeld. Dat laatste was in 2024, gemaximeerd op 5 procentpunten het geval. Hierbij zijn in 2024 ook (een deel van) de ingezamelde HDPE-flessen meegeteld. Daarmee is vastgesteld dat in 2024

het inzamelresultaat op alle kunststof drankflessen 77% bedraagt, een stijging van 3 procentpunten t.o.v. 2023. Van het totaalgewicht aan op de markt gebrachte kunststof drankflessen (PET en HDPE) dat buiten het statiegeldsysteem is ingezameld, mag wettelijk niet meer dan 5 procentpunten worden meegeteld in de inzamelresultaten, maar is wel duidelijk meer ingezameld.

Er is al enige tijd discussie over de zogenoemde overige drankflessen (voor sappen en zuivel) in de inzameldoelstelling. In 2025 is door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat gesteld dat de ILT een aanwijzing zal worden gegeven om, tot er duidelijkheid is over hoe om zal worden gegaan met sap- en zuivelflessen, bij de handhaving op de 90% inzameldoelstelling alleen de flessen te betrekken die nu in het statiegeldsysteem zitten (zie kamerstukken t.a.v. Evaluatie Statiegeld d.d. 11 april 2025). Als de inzameldoelstelling wordt berekend met uitsluitend de drankflessen binnen het statiegeldsysteem dan komt die over 2024 uit op 83%. Wel doet Verpact momenteel onderzoek naar hoe de 90% doelstelling voor zuivel, uit de PPWR kan worden behaald.

De inzameldoelstelling voor metalen drankverpakkingen bedraagt voor 2024 90%. Alle metalen drankverpakkingen vallen binnen het statiegeldsysteem. Anders dan bij de kunststof drankflessen is dus geen sprake van overige metalen drankverpakkingen. In 2024 is het inzamelresultaat 83% van het gewicht van alle metalen drankverpakkingen die op de Nederlandse markt zijn gebracht. De inzameldoelstelling van 90% is hiermee nog niet behaald. Volgens de regelgeving mag voor de inzameldoelstelling maximaal 10 procentpunten aan inzameling van metalen drankverpakkingen worden meegeteld die afkomstig zijn uit PMD-inzameling of nascheiding. In 2024 is bijna 8 procentpunten extra inzameling meegeteld vanuit de ingezamelde metalen drankverpakkingen uit de PMD en de nascheiding, bovenop de inzameling via het statiegeldsysteem.

Hoewel pas in 2025 sprake is van een 25%-doelstelling voor toepassing van gerecycled PET in drankverpakkingen met PET als hoofdbestanddeel, heeft Verpact hierover vanaf 2023 al wel een rapportageverplichting. Op basis van de aangiften 2024 bestond 51% van de grondstoffen die benodigd waren voor de productie van de op de Nederlandse markt gebrachte kunststof drankflessen met PET als hoofdbestanddeel, uit PET-recycalaat. Nog niet alle bedrijven hebben hun gegevens hierover met Verpact gedeeld. Ook zijn op deze gegevens nog geen dataverificaties uitgevoerd. Dat laatste zal komend monitoringsjaar gaan plaatsvinden.

In 2024 zijn ruim 17 miljard SUP verpakkingen op de Nederlandse markt gebracht (155 kton). SUP-verpakkingen zijn vormvaste voedselverpakkingen, drinkbekers, drankverpakkingen, zakjes en wikkels en lichte plastic draagtassen. Een belangrijke ontwikkeling is de afname van het gebruik van drinkbekers en vormvaste voedselverpakkingen die plastic bevatten. Sinds 1 januari 2024 mogen deze verpakkingen niet meer worden aangeboden voor consumptie ter plaatse (als ze niet 100% worden gerecycled) en deze ontwikkeling wordt ondersteund door bewustwordingscampagnes die het gebruik van milieuvriendelijke alternatieven bevorderen. Vormvaste SUP-verpakkingen worden steeds vaker vervangen door alternatieven zonder plastic, echter kan de afname in het gebruik ook gedeeltelijk worden verklaard door een substitutie-effect, waarbij een vormvaste verpakking wordt vervangen door een zakje of wikkel van flexibel plastic.

Vanwege het complexe karakter van de Nederlandse invulling van de SUP-wetgeving hebben sommige producenten en importeurs nog altijd moeite met het goed in beeld brengen van het aantal SUP-verpakkingen.

Vanuit de Regeling Verslaglegging Verpakkingen wordt een monitoringsprotocol voorgeschreven. Dat protocol vormt een apart document naast deze toelichting (Monitoringsprotocol Verpakkingen 4.0) en draagt bij aan de betrouwbaarheid, transparantie en verifieerbaarheid van het monitoringproces. De verbetering van de monitoring is een continu proces. In 2024 is gewerkt aan een nieuw uitvoeringsprotocol voor afvalbedrijven en voorstellen voor nieuwe vergoedingen.

Voor 2025 blijft de aandacht voor de kwaliteit van de inzameling van PMD vanuit Verpact groot. Verder heeft Verpact de vergoeding voor recyclaat verhoogd in het nieuwe systeem van tariefdifferentiatie waarin het gebruik van recyclebare kunststof verpakkingen extra wordt beloond. Daarnaast wordt volop gewerkt aan actieplannen die zijn opgesteld voor de inzameldoelstellingen voor kunststof drankflessen en statiegeldblikjes en de recycling van drankenkartons. Tenslotte is Verpact druk doende om de SUP-monitoring nog verder te optimaliseren in ons monitoringsysteem en bereidt Verpact zich voor op de komst van de nieuwe regelgeving (PPWR) en de ban op de export van kunststof verpakkingsafval buiten de EU.

Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud	9
1 Inleiding	10
1.1 Aanleiding	10
1.2 Implementatie van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	11
1.3 Tarieven en tariefdifferentiatie	12
1.4 Innamesystemen	13
1.5 Bewustmakingsmaatregelen zwerfafval voor kunststof verpakkingen voor eenmalig gebruik	15
2 Toelichting op resultaten 2024 per materiaalsoort	18
2.1 Verpakkingen van glas	18
2.2 Verpakkingen van papier en karton	18
2.3 Verpakkingen van kunststof	18
2.4 Drankenkartons	19
2.5 Verpakkingen van ferrometalen	20
2.6 Verpakkingen van aluminium	20
2.7 Verpakkingen van hout	21
2.8 Ingezelde kunststof drankverpakkingen	22
2.9 Ingezelde metalen drankverpakkingen	22
2.10 SUP-verpakkingen	23
2.11 Toepassing van PET-recyclaat in PET-drankflessen	23
3 Toelichting op de methodiek	24
3.1 Op de markt gebrachte verpakkingen	24
3.2 Op de markt gebrachte SUP verpakkingen	25
3.3 Ingezelde kunststof drankflessen en metalen drankverpakkingen	25
3.4 Hergebruik	26
3.5 Meet- en rapportagemethode recycling	27
3.6 Methodiek recycling en reparatie per materiaalsoort	28
3.7 Bestemming van recycling	32
3.8 Kwaliteit van de verzamelde gegevens	34
4 Deelnemers aan Verpact	38

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Verpact stelt jaarlijks een monitoringsrapportage op als onderdeel van haar wettelijke verslagleggingsverplichting die voortkomt uit Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (Besluit UPV) in combinatie met het Besluit beheer verpakkingen 2014 (het Verpakkingenbesluit), waarmee Nederland de EU-Richtlijn verpakkingen en verpakkingsafval (94/62/EG) heeft geïmplementeerd. Verpact is een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie zoals bedoeld in artikel 6 van het Besluit UPV en brengt verslag uit aan de Rijksoverheid over de uitvoering van haar verplichtingen en de resultaten daarvan t.a.v.:

1. De gewichten van nieuw op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen per materiaalsoort.
2. De recycling of het hergebruik van in de handel gebrachte verpakkingen, waarbij per materiaal en in totaliteit dient te worden voldaan aan wettelijke doelstellingen (art. 5a Verpakkingenbesluit), zijnde circulaire doelstellingen.
3. De recycling van in de handel gebrachte verpakkingen, waarbij per materiaalsoort en in totaliteit dient te worden voldaan aan wettelijke doelstellingen (art. 6 Verpakkingenbesluit), zijnde recyclingdoelstellingen.
4. De inzameling van kunststof drankflessen, waarbij in totaliteit dient te worden voldaan aan wettelijke doelstellingen (art. 6a Verpakkingenbesluit), zijnde inzameldoelstellingen. M.i.v. 2024 is naast de inzameldoelstelling voor kunststof drankflessen ook een inzameldoelstelling voor metalen drankverpakkingen toegevoegd.
5. De registratie van SUP-verpakkingen (art. 15 Verpakkingenbesluit), zijnde SUP-registraties.
6. De toepassing van recycalaat in PET-drankflessen (art. 15c Verpakkingenbesluit)

Verpact draagt o.a. zorg voor:

- De gescheiden inzameling van verpakkingsafval of nascheiding van restafval om verpakkingsafval te kunnen hergebruiken of recycleren, inclusief het bekostigen van de daartoe benodigde activiteiten van gemeenten en/of afvalbedrijven (art. 5).
- Het organiseren en bekostigen van een statiegeldsysteem voor kunststof drankflessen kleiner dan 3 liter en voor metalen drankverpakkingen kleiner dan 3 liter (art. 7).
- Een inzamsysteem voor brongescheiden, op huishoudelijke gelijkende verpakkingen van plastic, glas en drankenkartons van kantoren, scholen, horeca etc. ('Afval Goed Geregeld'). Daarnaast werkt Verpact ook aan een systeem voor na te scheiden materiaal uit bedrijfsmatig restafval.
- De monitoring van de aantallen en gewichten van nieuw op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen en van verpakkingsafval om hierbij te kunnen voldoen aan de verslagleggingsverplichtingen namens het verpakkende bedrijfsleven.

De manier waarop verslag moet worden uitgebracht aan Rijkswaterstaat is vastgelegd in de (aangepaste) Ministeriële Regeling Verslaglegging Verpakkingen die in werking is getreden op 1-1-2022¹ en in de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik (SUP).

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0045640/2022-01-01>

Deze verplichtingen omvatten voor het jaar 2024 het verstrekken van gegevens zoals opgenomen in de onderstaande opsomming:

- Op de markt gebrachte verpakkingen (gewichten van gebruikte verpakkingen).
- Op de markt gebrachte SUP-verpakkingen (aantallen en gewichten van gebruikte verpakkingen).
- Ingezamelde gewicht van kunststof drankflessen (kleiner dan 3 liter) en van metalen drankverpakkingen (kleiner dan 3 liter).
- Hergebruikte verpakkingen (gewicht van hergebruikte verpakkingen).
- Gerecycled verpakkingsafval, gesplitst naar de locatie van recycling, te weten:
 - Nederland
 - Andere EU-landen
 - Buiten de EU
- Resultante: percentage hergebruikte of gerecyclede verpakkingen (circulair resultaat).
- Resultante: percentage gerecyclede verpakkingen (recyclingresultaat).

Omdat Verpact zoveel als mogelijk een feitelijke onderbouwing wil geven van de resultaten, geeft deze rapportage allereerst een toelichting op het verslagleggingsformulier en een nadere duiding op het al dan niet behalen van de doelstellingen. Verder wordt in de inleiding van deze rapportage door Verpact ingegaan op:

- De implementatie van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid door Verpact (1.2)
- De tarieven en het systeem van tariefdifferentiatie (1.3)
- De innamesystemen van verpakkingsafval (1.4)
- Bewustmakingsmaatregelen zwerfafval voor kunststof verpakkingen voor eenmalig gebruik (1.5)

1.2 Implementatie van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Verpact is de uitvoeringsorganisatie van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor verpakkingen in Nederland namens alle producenten importeurs. De wettelijke basis hiervoor is een op grond van art. 15.36 wet milieubeheer algemeen verbindend verklaarde overeenkomst (de afvalbeheersbijdrageovereenkomst), lopende tot en met 31 december 2027².

Verpact³ voert sinds 1 januari 2013 alle taken van de UPV uit. Voor Statiegeld Nederland is sprake van een separate uitvoeringsorganisatie met een eigen bestuur (Statiegeld Nederland). Een deel van de taken/activiteiten betreft de wettelijke verplichtingen, het resterende deel is aanvullend hierop om de producenten en importeurs van verpakte producten te ondersteunen. Verpact is daarmee normadressaat m.b.t. de wettelijke verplichtingen, voert de ketenregie, is aanspreekpunt en registreert het gewicht van de op de markt gebrachte verpakkingen en brengt hierop een afvalbeheersbijdrage in rekening bij de producenten en importeurs.

Waar tot en met 2022 de gemeenten en afvalbedrijven nog zelf beschikking hadden over het ingezamelde verpakkingsafval uit PMD/nascheiding en zij verkochten dit

² zie <https://verpact.nl/nl/nieuw-algemeen-verbindend-verklaring-voor-verpakkingen-verleend>

³ Per 1 maart 2024 is de naamswijziging van Verpact doorgevoerd

– al dan niet na sortering – aan recyclers, heeft Verpact sinds 2021 de vermarkting van PMD-afval (Plastic, Metalen, Drinkenkartons) alsook plastic en drankenkartons uit nascheiding fasegewijs van de gemeenten overgenomen. In 2024 was het volledige PMD en nagescheiden kunststof verpakkingsafval en drankenkartons onder regie van Verpact. Glas en papier en karton vallen nog wel steeds onder regie van gemeenten. Verpact heeft ook de regie op de statiegeldstromen. Hierdoor heeft Verpact steeds meer actieve invloed op waar het verpakkingsafval wordt gerecycled en op de bestemming van het recycalaat.

De waarde van het verpakkingsafval is afhankelijk van het type materiaal en de kwaliteit van het ingezamelde en gesorteerde verpakkingsafval. Voor het verpakkingsafval van huishoudens geldt dat Verpact zich inzet om het materiaal waar Verpact zelf de regie over voert, binnen de EU te laten verwerken.

Via Verpact worden contacten en contracten onderhouden met gemeenten, afvalinzamelaars, -sorteerders, -handelaren en recyclers. Deze organisaties en bedrijven verstrekken periodiek gegevens aan Verpact en mede op grond hiervan worden gemeenten vergoed voor het ingezamelde verpakkingsafval. Een andere basis voor verstrekking van vergoedingen aan gemeenten vormt de kwaliteit van het ingezamelde verpakkingsafval op basis van vooraf overeengekomen samenstellingseisen. Verpact betaalt verder ook vergoedingen aan afvalbedrijven, sorteerinstallaties en recyclers voor sortering en voor het aanleveren van informatie ten behoeve van de monitoring.

Alle afspraken die zijn gemaakt ten aanzien van inzameling en recycling, inclusief rapportage en controle van gegevens, zijn beschreven in het Uitvoeringsprotocol Monitoring Verpakkingen (UMP)⁴. Deze afspraken omvatten onder andere de reguliere controle van de aan Verpact verstrekte gegevens door middel van dataverificaties en audits.

1.3 Tarieven en tariefdifferentiatie

Om de inzameling en recycling van verpakkingsafval te kunnen bekostigen, stelt Verpact jaarlijks tarieven per materiaalsoort vast en heft deze bij producenten en importeurs van verpakte producten over de door hen op de markt gebrachte verpakkingen. De eerste 50.000 kg op de markt gebrachte verpakkingen ('de drempel') is hierbij vrijgesteld. Deze vrijstelling is niet van toepassing op SUP- en statiegeldverpakkingen.

De tarieven zijn kostendekkend en worden niet aangewend om reserves op te bouwen (Verpact is een stichting zonder winstoogmerk). Zij bestaan uit een deel ter dekking van de vaste kosten (voor alle materialen hetzelfde) en een deel ter dekking van de kosten voor specifieke inzameling en recycling (voor ieder materiaal verschillend, afhankelijk van de kosten per materiaalsoort).

Sinds 1 januari 2019 hanteert Verpact een zogenoemd gedifferentieerd tarief voor vormvaste kunststof verpakkingen. Aangezien beperkt aanspraak werd gemaakt op de kortingstarieven van dat systeem van tariefdifferentiatie heeft Verpact met ingang van 2024 een uitgebreider systeem van tariefdifferentiatie gelanceerd. Dit nieuwe systeem maakt het voor het verpakkende bedrijfsleven makkelijker om sneller en stapsgewijs naar steeds beter recyclebare verpakkingen toe te werken. En om ook op flexibele plastic verpakkingen een gedifferentieerd tarief toe te passen. In het nieuwe systeem (zie figuur

⁴ zie <https://www.umpverpakkingen.nl>

hieronder) wordt het gebruik van recycalaat in verpakkingen ook expliciet beloofd (en is in 2025 zelfs verhoogd naar 0,20 cent/kg).

In 2024 is over ruim 135 kton van de 534 kton aan kunststof verpakkingen nieuw op de markt, korting verleend. Dat betrof vooral kortingen i.v.m. monomaterialen en kleur. Maar ook op de inzet van recycalaat is voor bijna 47 kton korting verleend.

1.4 Innamesystemen

Consumenten van verpakte producten worden bij de inzameling van verpakkingen geholpen door wegwerpsymbolen op de verpakkingen die in belangrijke mate worden beheerd door KIDV en Statiegeld Nederland (beide onderdeel van Verpact). Consumenten worden daarnaast door hun gemeenten voorgelicht over het innamesysteem en de specifieke voorzieningen in hun gemeente. Verpact ondersteunt de gemeenten hierin via communicatietools die worden ontwikkeld in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in het Platform KetenOptimalisatie (PKO). Zie hiervoor o.a. de website www.recycleklaar.nl. Voor de inzameling van huishoudelijk verpakkingsafval heeft Verpact afspraken gemaakt met de Nederlandse gemeenten, verenigd in de VNG. Deze afspraken staan beschreven in de Ketenovereenkomst Verpakkingen (Ketenovereenkomst). Ter uitvoering van de Ketenovereenkomst is de hiervoor destijds verantwoordelijke uitvoeringsorganisatie van het Afvalfonds Verpakkingen, Nedvang, deelnemersovereenkomsten aangegaan met alle individuele Nederlandse gemeenten. Deze deelnemersovereenkomsten zijn overgegaan naar Verpact. De regels voor de uitvoering van de gemeentelijke inzameling staan in detail beschreven in het Uitvoeringsprotocol Gemeenten dat onder verantwoordelijkheid van het Platform Ketenaansprakelijkheid (PKO) is opgesteld en online is te vinden. In 2025 worden hierover met de VNG nieuwe afspraken gemaakt.

A. Innamesystemen voor huishoudelijk plastic, metaal en drankpakken

Gemeenten verzorgen de inzameling van verpakkingsafval bij huishoudens voor Verpact. De gemeente regisseert de inzameling van het huishoudelijk verpakkingsafval en kiest voor een bepaald inzamelsysteem of een combinatie van enkele systemen. In 2024 was de verdeling over de 342 Nederlandse gemeenten als volgt voor de verschillende inzamelsystemen:

Bronscheiding	252
Nascheiding	50
Combinatie van bron- en nascheiding	40

B. Innamesystemen voor glasverpakkingsafval

Het huishoudelijke verpakkingsafval van glas, niet zijnde de herbruikbare bier- en frisdrankflessen, wordt ingezameld door middel van de glasbakken die verspreid staan over Nederland. De leging van de glasbakken wordt gedaan in opdracht van gemeenten. Verpact vergoedt de gemeenten voor de kosten van het plaatsen, onderhouden en legen van de glasbakken en het vermarkten van het ingezamelde glas. Verpact ondersteunt de gemeenten en afvalbedrijven bij het optimaliseren van hun inzamelingsprestaties voor glas en is ook verantwoordelijk voor de registratie, monitoring en stimulering van de inzameling van glazen verpakkingsafval. Er zijn gedurende de laatste 5 jaar diverse extra glasbakken geplaatst.

Consumenten betalen statiegeld voor de meeste glazen bierflessen die zij kopen. Zij kunnen de lege flessen inleveren bij supermarkten, slijterijen of andere verkooppunten die bier verkopen. Zij krijgen dan het statiegeld terug. Voor de horecaondernemers geldt dat men de lege flessen terugbrengt naar de leverancier of laat ophalen door een transporteur. Zij krijgen dan het statiegeld terug of dit wordt verrekend met de nieuwe bestelling. De hervulbare flessen worden dan opnieuw gevuld en gedistribueerd, terwijl de niet-hervulbare flessen worden afgevoerd naar glasrecyclingbedrijven. Het statiegeldsysteem voor glazen bierflessen heeft als doel om het hergebruik en de recycling van glas te bevorderen en zo de milieu-impact te verminderen. Het systeem is gebaseerd op een samenwerking tussen producenten, verkopers, consumenten en overheid. Verpact registreert en monitort het gebruik van glazen statiegeldflessen. Het gebruik van statiegeldflessen wordt door de bierbrouwers gestimuleerd.

C. Innamesysteem voor huishoudelijk oud papier en karton (OPK)

Het huishoudelijke oud papier en karton wordt ingezameld door middel van de papierbakken die verspreid staan over Nederland of door middel van huis-aan-huis-inzameling. Verpakkingen en niet-verpakkingen worden gezamenlijk ingezameld. Papier Recycling Nederland is verantwoordelijk voor de niet-verpakkingen. De leging van de papierbakken wordt gedaan in opdracht van gemeenten. Verpact ondersteunt de gemeenten en afvalbedrijven bij het optimaliseren van hun inzamelingsprestaties voor OPK en is ook verantwoordelijk voor de registratie, monitoring en stimulering van de inzameling van het OPK.

D. Innamesysteem voor statiegeldflessen en -drankblikjes

Waar Verpact en Statiegeld Nederland al medio 2021 zijn gestart met statiegeld op kunststof drankflessen met een inhoud van 3 liter of minder is er vanaf 1 april 2023 ook een landelijk dekkend en consumentvriendelijk statiegeldsysteem operationeel voor alle metalen drankverpakkingen met een inhoud van 3 liter of minder. Statiegeld Nederland is namens Verpact de uitvoeringsorganisatie voor het statiegeldsysteem. In Nederland wordt statiegeld op plastic PET-flessen en -blikjes geheven zodat de hoeveelheid zwerfafval vermindert én na inzameling statiegeldverpakkingen kunnen worden gerecycled tot grondstof waarmee nieuwe flesjes en blikjes gemaakt kunnen worden. De Landelijke Zwerfafvalmonitor toont duidelijk aan dat statiegeld effect heeft op het zwerfafval.

Het statiegeldsysteem wordt, net als in andere Europese landen zoals Noorwegen en Denemarken, gefinancierd vanuit twee geldstromen: een producentenbijdrage en niet-uitbetaald statiegeld. Deze beide geldstromen worden weer geïnvesteerd in het statiegeldsysteem. Voorbeelden hiervan zijn het plaatsen van extra inname-apparaten, de uitbreiding van innamepunten, onderhoud en publiekscampagnes.

Statiegeldflessen en -drankblikjes kunnen onder meer worden ingeleverd in supermarkten (> 200 m²), via cateraars, op treinstations met bemande verkooppunten en bij grote tankstations langs de weg. Daarnaast kunnen bijvoorbeeld scholen en sportverenigingen vrijwillig innamepunt worden. Ook andere vrijwillige innamepunten zijn welkom.

Om de inzameling verder te verhogen, is het Plan van Aanpak verhoging inzameling plastic drankverpakkingen opgesteld. Dit plan voorziet o.a. in een uitbreiding van uitbetalende innamepunten. Zo worden er duizenden extra automaten geplaatst zodat de consument op veel meer plekken statiegeld terugkrijgt en wordt er meer ingezet op bulkinnepunten. Ook onderweg en buitenshuis, met bijvoorbeeld innamepunten in het OV, op scholen, in attractieparken en horeca en op het strand en festivals. En met een grote, landelijke campagne via rtv, online en social media en activiteiten willen we nog meer mensen informeren en overtuigen van het nut van inleveren. Hiermee verwachten Verpact en Statiegeld Nederland de inzameldoelstelling voor plastic drankflessen eind 2026 te behalen (als zuivel niet meer meetelt in de inzameldoelstelling).

E. Afval Goed Geregeld

Met ingang van 2023 biedt Verpact een kosteloos innamesysteem voor bedrijfsmatige verpakkingen aan: 'Afval Goed Geregeld', waar bedrijven, scholen en verenigingen zich kunnen aanmelden voor kosteloze inzameling van plastic verpakkingen en drankenkartons (PD) en glas. Inmiddels zijn ca. 35.000 locaties aangemeld voor de kosteloze inzameling van PD en/of glas. Inzameling vindt plaats door een twintigtal landelijk en regionaal opererende inzamelaars in opdracht van Verpact. Het ingezamelde PD wordt vervolgens via overslagstations gesorteerd in sorteerinstallaties en daarna gerecycled. In 2024 zijn er pilots gestart voor nascheiding uit bedrijfsrestafval. Doel van onze communicatie(campagnes) is om bekendheid te creëren rondom Afval Goed Geregeld door in te zetten op de voordelen van het loket. Zo stimuleren we bedrijven, scholen en verenigingen om kosteloos een bijdrage te leveren aan een circulaire economie voor verpakkingen.

1.5 Bewustmakingsmaatregelen zwerfafval voor kunststof verpakkingen voor eenmalig gebruik

Verpact is via Supporter van Schoon sinds 2023 verantwoordelijk voor het realiseren van de Bewustmakingsmaatregelen zoals opgenomen in artikel 3.3 van de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Het ingediende driejarenplan uit 2023 heeft als doel om (SUP-verpakkingen in het) zwerfafval te voorkomen door samen met producenten en importeurs te werken aan bewustmakingscampagnes en gedragsbeïnvloedingsmaatregelen, welke worden gevoerd onder de merknaam Supporter van Schoon, een initiatief van Verpact.

A. Landelijke bewustmakingscampagne 2023-2025

Doel van de landelijke bewustmakingscampagne is om zwerfafval te voorkomen en hergebruik te stimuleren. In het bijzonder ten aanzien van eenmalige kunststof verpakkingen en afval in het algemeen te verminderen. In de campagne doet prof. dr. Freek Vonk verslag van het natuurlijke afval- en opruimgedrag dat Nederlanders allemaal in zich hebben. Ook registreert hij nieuwe soorten die al een stapje verder gaan. Door bijvoorbeeld een eigen koffiebekker mee te nemen, om zo verpakkingsmateriaal en potentieel zwerfafval te voorkomen. Door deze nieuwe vormen van duurzaam gedrag te combineren met bekende vormen -boodschappen doen met een

herbruikbare tas - inspireert de campagne iedereen om nieuwe gewoontes aan te leren om afval te voorkomen. Tijdens seizoenscampagnes wordt een doorvertaling gemaakt van de campagne. Een voorbeeld is 'Back-to-School/Work' in september, welke focust op het meenemen van een lunchbox en drinkbeker. En de eindejaarscampagne in december die focust op het meenemen van een eigen tas tijdens het shoppen voor de feestdagen.

De campagne is in 2023 gestart en liep door in 2024. Door middel van onderzoek is geëvalueerd of de campagne-uitingen aansluiten bij de doelgroepen en of de doelen ermee worden gerealiseerd. Hieruit zijn enkele learnings gehaald. Op hoofdlijnen laat de campagne goede resultaten zien voor zowel de volwassen- als de jongerendoelgroep. Het mediaplan in 2024 bevatte o.a. tv, online video, display banners en social media. Dit is gesegmenteerd ingezet op verschillende leeftijdsgroepen. Om jongeren te bereiken, is gebruik gemaakt van online video, influencers en social media. Voor, met name, primair en voortgezet onderwijs zijn de in 2023 ontwikkelde quizzen gepromoot, die op interactieve wijze aandacht te vragen voor (zwerf)afval en recycling, inclusief uitleg over markeringen.

Naast betaalde communicatie-inzet leent het onderwerp zich voor free publicity. Tijdens de eindejaarscampagne in december hielden we een ludieke actie om aan te tonen dat de plastic tas bijna verleden tijd is: de consument kiest massaal voor een herbruikbare tas tijdens het winkelen. Onderzoek wijst uit dat 77% van de Nederlanders een herbruikbare tas meeneemt tijdens het winkelen. Winkelend publiek in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Breda keken dan ook verbaasd op tijdens het doen van de kerstinkopen toen zij een plastic tas als museumstuk in de winkelstraat tentoongesteld zagen staan.

In maart vond de jaarlijkse Landelijke Opschoondag plaats. Dit is de sociale activiteit binnen de bewustmakingsmaatregelen waarbij tienduizenden Nederlanders (inwoners, gemeenten, scholen/bso's, mkb, producenten, importeurs, verenigingen en vrijwilligersorganisaties) samen gaan opschonen. Deze dag trekt jaarlijks veel aandacht in lokale, regionale en landelijke media. In 2024 hebben we een PR-waarde behaald van ruim 5.2 miljoen euro.

Bewustmaking markeringen

Naast de in 2023 gepubliceerde webpagina over de markeringen, werd in 2024 ook via diverse social kanalen uitleg gegeven over en aandacht gevraagd voor markeringen op plastic voor eenmalig gebruik (logo's met schildpad) en afbraaktijden van zwerfafval. Ook werd de SUP-wetgeving meerdere keren in het jaar uitgelicht, zodat consumenten bekend raken met waarom deze wetgeving wordt toegepast en zich bewust worden van de afbreekbaarheid van producten in het milieu.

Lokale maatregel op hotspotlocaties

Om gemeenten en gebiedsbeheerders lokaal te ondersteunen in het voorkomen van zwerfafval, is in 2023 gestart met een geïntegreerde aanpak. Met maatregelen die vooraf gedragswetenschappelijk zijn getoetst, worden de meest vervuilde locaties (hotspots) effectiever aangepakt. Op effectiviteit wordt gemeten via doorlopend pilotonderzoek. Deze samenwerkingen liepen door in 2024. Middels een stappenplan, kennisdocumenten en toolkits worden ondernemers, gebiedsbeheerders en vrijwilligers

gefaciliteerd. De aanpak bestaat uit voorbereiding (draagvlak creëren), uitvoering (interventies implementeren) en monitoring/evaluatie (resultaten meten en evalueren). Hoewel de gebiedstypen maatwerk vereisen, wordt het stappenplan met basisprincipes toegepast op vergelijkbare locaties, zoals bedrijventerreinen, snoeproutes, winkelgebieden en fastfoodlocaties. In 2024 zijn drie aanpakken met fastfoodketens en een aanpak op een bedrijventerrein succesvol afgerond. Twee samenwerkingen zijn tussentijds beëindigd vanwege onvoldoende lokale inzet. Learning hieruit is dat het belangrijk is om voldoende lokaal ownership te creëren om de duurzaamheid van het project te waarborgen.

Een van de hotspotlocaties is evenementen. Evenementen zijn ook in 2024 een belangrijke 'hotspot' gebleven in de aanpak van zwerfafval. De samenwerking met Statiegeld Nederland speelde in 2024 opnieuw een cruciale rol, onder meer door gezamenlijke campagnes gericht op gedragsverandering en bewustwording. Vanuit het merk Supporter van Schoon is samengewerkt met gemeenten, vervoerders, organisatoren en dus Statiegeld Nederland om positief afvalgedrag te stimuleren. Tijdens grote events zoals de Dutch Grand Prix, Amstel Gold Race, Zwarte Cross, Formule E in Rotterdam en Koningsdag in Amsterdam zijn succesvolle interventies ingezet, zoals cleanteams, mobiele statiegeldautomaten en opvallende gedragsprikkel via billboards en narrowcasting. Deze gecombineerde aanpak vergroot het gevoel van eigenaarschap en gastvrijheid, en draagt bij aan het voorkomen van zwerfafval. Ook op landelijke activiteiten opschoonmomenten was Supporter van Schoon zichtbaar aanwezig. Daarnaast promootten we World Cleanup Day 2024 (september), om zo de zichtbaarheid van dit landelijke initiatief te helpen vergroten aan het eind van het buitenseizoen

B. Aanpak met gemeenten

In 2023 en 2024 hebben 313 gemeenten door middel van financiering van Verpact ingezet op een aanpak van zwerfafval in hun gebied. Per gemeente zijn jaarplannen afgestemd en goedgekeurd door Nederland Schoon en Nedvang. Gemeenten zetten hier volop in op participatie. Onder andere door het meedoen aan de Landelijke Opschoondag en World Clean Up Day, maar ook door eigen acties. Bovendien zorgen de gemeenten ervoor dat vrijwilligers aan de slag kunnen door hen te voorzien van materialen. Belangrijke thema's binnen de plannen zijn het verbeteren van fysieke voorzieningen en educatie. Zo werden gelden ingezet om afvalbakken beter zichtbaar en bruikbaar te maken om zo bij te dragen aan extra bewustwording. Door onder meer gastlessen en voorlichting over bijvoorbeeld snoeproutes (route tussen supermarkt en school) werd de jeugd geïnformeerd over zwerfafval.

2 Toelichting op resultaten 2024 per materiaalsoort

2.1 Verpakkingen van glas

Om te voldoen aan de gestelde eisen voor het meetpunt voor recycling zijn massabalansen bij glasrecyclers opgevraagd en ontvangen, evenals de bestemmingen van de gesorteerde fracties.

- Het recyclingpercentage voor verpakkingsafval van glas komt uit op 78%.
- Behalve dat er in 2024 minder inzameling van glas heeft plaatsgevonden dan dat de productie daalde, heeft de daling ook te maken met de wijze waarop de recycling de afgelopen jaren werd berekend.
- Het circulariteitspercentage⁵ is in 2024 89%. Hiertoe is het hergebruik van verpakkingen meegeteld (glazen statiegeldflessen van bier en frisdrank): totale jaarafzet aan afgevolde herbruikbare verpakkingen -/- eerste keer dat deze verpakkingen op de markt zijn gekomen. Bij iets meer dan de helft van alle in 2024 gebruikte glazen verpakkingen is sprake van statiegeldflessen/herbruikbare verpakkingen. Het lagere circulariteitsresultaat dan in 2023 wordt vooral verklaard door de lagere recycling.
- Glassorteerders van Nederlands verpakkingsglas bevinden zich in Nederland, België en Duitsland en produceren zgn. cullet (grove glasscherven), die veelal einde afvalstatus zijn en als gerecycled gelden. De overige output (fijne glasscherven, glaspoe-der, fijnstof, metalen) wordt vrijwel uitsluitend in de EU gerecycled. Hiermee is tevens gecorrigeerd voor niet-verpakkingen en vocht. De recyclers van het Nederlandse verpakkingsglas (glas- en glaswolfabrieken) bevinden zich uitsluitend in de EU.

2.2 Verpakkingen van papier en karton

- Het recyclingpercentage voor verpakkingsafval van papier en karton in 2024 is op het meetpunt recycling 89%. Er zijn weinig vormen van herbruikbare verpakkingen van papier en karton bekend. Hierdoor is het circulariteitspercentage in 2024 ook 89%.
- Vanuit sorteeronderzoek op ingezameld oud papier en karton van gemeenten en bedrijven is gecorrigeerd voor niet-verpakkingen. Het aandeel verpakkingen in de oudpapierstroom is opnieuw verder toegenomen (inmiddels 65%).
- Er is apart gecorrigeerd voor het aandeel vochttoename na gebruik van de verpakkingen.
- Het meetpunt recycling ligt bij papier en karton bij input pulper.
- De recyclers van het Nederlandse oudpapier en karton (papier- en kartonfabrieken) bevinden zich vooral in Europa. Van het ingezamelde oudpapier en karton wordt ongeveer 12% buiten de EU verwerkt.
- Het huidige beeld uit uitgevoerde audits is dat de papier- en kartonfabrieken in Azië ten aanzien van hun milieuprestaties vergelijkbaar zijn met de papier- en kartonfabrieken in Europa.
- Een correctie voor recycling volgens de zogenoemde 'broadly equivalent conditions' is daardoor niet nodig.

5 De circulariteitsresultaten van glas (en ook voor de andere materialen) worden berekend door bij het gewicht aan gerecycled verpakkingsafval het gewicht aan hergebruik op te tellen en vervolgens beide te delen door het totaal van het gewicht aan op de markt gebrachte verpakkingen en (opnieuw) het gewicht aan hergebruik. Deze berekening is voorgeschreven in de Regeling Verslaglegging Verpakkingen. De gedachte hierachter is dat herbruikbare verpakkingen steeds 'van de markt' komen na gebruik en nadat ze zijn schoongemaakt en weer afgevoerd weer op de markt worden gebracht. Bierbouwers en frisdrankproducenten bijvoorbeeld houden administraties bij van het gebruik van hun statiegeldparken.

2.3 Verpakkingen van kunststof

- Het recyclingpercentage voor kunststof verpakingsafval in 2024 bedraagt 49%. Er zijn vanuit verschillende kratten- en palletpools gegevens over herbruikbare verpakkingen verzameld. Deze gegevens zijn geanalyseerd en geverifieerd. Op basis hiervan komt het circulariteitspercentage in 2024 uit op 81%.
- In het kader van het meetpunt recycling zijn de volgende correcties uitgevoerd op het gesorteerde kunststof verpakingsafval:
 - Huishoudelijk verpakingsafval:
 - Correcties voor aandeel niet-verpakkingen (8%) en vocht;
 - Correctie voor uitval bij recyclers (39%) aan de hand van gegevens van een onafhankelijk onderzoeksbureau en auditor in het kader van certificeringssysteem EuCertPlast;
 - Bedrijfsmatig verpakingsafval:
 - Correctie van uitval bij recyclers (10%) op basis van onderzoeksresultaten van Verpact uitgevoerd onder verschillende kunststofrecyclers per te onderscheiden kunststoffractie.
 - De uitval op de voor recycling aangeboden statiegeldflessen bedraagt 18%. Genoemde uitvalsgegevens zijn gecontroleerd door een extern onderzoeksbureau en auditor.
- Voor wat betreft de bestemmingen van het gerecycled materiaal is gebruik gemaakt van gegevens van contractpartijen van Verpact (over het kunststof verpakingsafval van huishoudens) en bestemmingsinformatie van afvalbedrijven en handelaren (over het kunststof verpakingsafval van bedrijven). Het kunststof verpakingsafval van huishoudens wordt voor 100% binnen de EU gerecycled, vooral binnen Nederland en Duitsland. Het kunststof verpakingsafval van bedrijven werd in 2024 voor 67% buiten de EU gerecycled, vooral in Zuid-Azië en Turkije.
- Het huidige beeld is dat de kunststofrecyclers buiten de EU ten aanzien van hun milieuprestaties in belangrijke mate vergelijkbaar zijn met de kunststofrecyclers in Europa. Verpact en Valipac (BE) werken sinds 2023 samen om de bedrijven buiten de EU te laten auditen. Op basis van de resultaten van deze gezamenlijke audits wordt een beperkt deel (1%) van deze recycling daarom niet meegeteld. Als recyclers buiten de EU niet compliant blijken te zijn, worden de bevindingen met de betreffende exporterende afvalbedrijven/handelaren besproken en door hen opgepakt.

2.4 Drankenkartons

- Het recyclingpercentage van drankenkartons in 2024 is 46%. Er zijn geen herbruikbare drankenkartons.
- Er is door Verpact in 2024 gewerkt aan een uitgebreid programma om meer drankenkartons te recyclen. Waar in 2023 nog veel drankenkartons moesten worden verbrand wegens onvoldoende beschikbare recyclingcapaciteit en door brand bij een grote nascheider, is dat aandeel in 2024 vrij beperkt gebleven. Hierdoor is in 2024 40% meer gewicht aan drankenkartons afgeleverd voor recycling dan in 2023.
- Verder was gedurende 2024 bij Verpact sprake van voortschrijdend inzicht ten aanzien van de uitval bij recycling. Op basis van gegevens over de 'impurities' in uitgesorteerde NL drankenkartons, een Europees gemiddelde m.b.t. productresten en vocht en het aandeel papier en karton in NL drankenkartons is gerekend met een uitval bij recycling van 38%.
- Een deel van de kunststoffen en aluminium uit de drankenkartons (PolyAl genoemd) werd in 2024 gerecycled. De uitval hierop in de recycling is gering (immers gewassen en gedroogd materiaal).

- De recyclers van Nederlandse drankenkartons bevinden zich buiten Nederland, maar binnen de EU.

2.5 Verpakkingen van ferrometalen

- Het recyclingpercentage voor verpakkingsafval van ferrometalen in 2024 is 97%. Stalen rolcontainers, vaten en de kooien en pallets in zogenoemde Intermediate Bulk Containers (IBC's) worden vaak hergebruikt. Hierdoor is het circulariteitspercentage in 2024 99%.
- Er is sprake van verschillende deelstromen aan ferrometalen: uit de inzameling van afgedankte logistieke hulpmiddelen, uit PMD en nascheiding, uit de glassortering, uit enkele gemeentelijke blikbakken en uit de terugwinning van ferro metalen uit de bodemassen van verbrand restafval van huishoudens en bedrijven.
- In 2024 was nog minder dan 4% van de ingezamelde drankblikjes van ferrometaal. Na 2024 daalt dat aandeel nog verder doordat steeds meer stalen drankblikjes gedurende 2024 zijn vervangen door aluminium drankblikjes.
- Verpact heeft gegevens verzameld over de uitval die optreedt in de ketens PMD en nascheiding. Op deze brutostromen (incl. kunststof, papier en organisch materiaal in deze metaalfractie) vindt ruim 12% uitval plaats.
- In het verpakkingsafval van ferrometalen dat vanuit verbranding wordt teruggewonnen treedt zeer beperkt oxidatieverlies op. Verpakkingsafval van ferrometalen dat via de afvalverbranding gaat, kan immers feitelijk niet verbranden. Verpact rekent voorzichtigheidshalve met 1% oxidatieverlies in de afvalverbrandingsinstallaties (AVI's).
- Uit het verpakkingsafval van ferrometalen dat uit de bodemassen door opwerkers wordt teruggewonnen, worden volgens de Vereniging Afvalbedrijven ruwweg 95% ferrometalen teruggewonnen.
- Voor wat betreft de uitval in de sortering en recycling van ferrometaal zijn gegevens van Verpact en expertinschattingen van de Metaal Recycling Federatie (MRF) gebruikt.
- Ook voor wat betreft de bestemming van het gerecyclede verpakkingsafval van ferrometaal en aluminium zijn gegevens van Verpact en expertinschattingen van de Metaal Recycling Federatie (MRF) gebruikt.
- Het huidige beeld is dat een aanzienlijk deel van het FVA dat uit de bodemassen wordt teruggewonnen zijn weg vindt naar Turkije waar het vooral gebruikt wordt voor de productie van betonstaal. In 2024 heeft Verpact nog geen BEC-audits kunnen uitvoeren bij deze recyclers. Daarom corrigeert Verpact (voorzichtigheidshalve) 5% van deze recycling. De komende tijd zal Verpact dit nader onderzoeken.

2.6 Verpakkingen van aluminium

- Het recyclingpercentage voor verpakkingsafval van aluminium in 2024 is gestegen naar 84%. Er worden in Nederland ook veel rolcontainers van aluminium ingezet. Hierdoor is het circulariteitspercentage in 2024 98%.
- Er is sprake van verschillende deelstromen aan verpakkingsafval van aluminium: uit statiegeld, uit PMD en nascheiding, uit de glassortering en uit de terugwinning van aluminium uit de bodemassen van verbrand restafval van huishoudens en bedrijven. De statiegeldstroom is in 2024 sterk toegenomen.
- De uitval op de voor recycling afgeleverde statiegeldblikjes bedraagt minder dan 6%. Recycling vindt plaats bij smelters in Duitsland en gebeurt dus volledig binnen de EU.
- Verpact heeft gegevens verzameld over de uitval die optreedt in de ketens PMD en

nascheiding. Op deze brutostromen (incl. kunststof, papier en organisch materiaal in deze metaalfractie) vindt 30% uitval plaats.

- In het verpakkingsafval van aluminium dat vanuit verbranding wordt teruggewonnen treedt oxidatieverlies op. Dat geldt vooral voor foliemateriaal en dunwandige aluminium verpakkingen. Evenals voor de ferrometalen geldt, zijn er ook voor aluminium beperkt meetresultaten beschikbaar van deze oxidatieverliezen. Waar tot de introductie van statiegeld op drankblikjes vanuit de beschikbare literatuur werd uitgegaan van een gemiddeld oxidatieverlies van 17% (bron: WUR), rekent Verpact over 2024 voorzichtigheidshalve met 25% oxidatieverlies. Er gaan vanwege statiegeld op drankenblikjes immers aanzienlijk minder vormvaste aluminium verpakkingen door de verbranding.
- Uit het verpakkingsafval van aluminium dat uit de bodemassen door opwerkers wordt teruggewonnen, wordt volgens de Vereniging Afvalbedrijven ruwweg 85% aan aluminium teruggewonnen.
- Voor wat betreft de uitval in de sortering en recycling van aluminium zijn onderzoeksresultaten van Verpact en Recycling Aluminium Verpakkingen Nederland (RAVN) gebruikt. Er gaat volgens RAVN geen verpakkingsafval van aluminium voor recycling naar landen buiten de EU.
- Ook voor wat betreft de bestemmingen van het uit de bodemassen teruggewonnen aluminium verpakkingsafval zijn expertinschattingen van RAVN gebruikt.

2.7 Verpakkingen van hout

- Het recyclingpercentage van verpakkingsafval van hout in 2024 is 62%. Er zijn vanuit verschillende gesloten palletpools gegevens over herbruikbare verpakkingen verzameld en sinds 2024 ook van een grote open palletpool. Het circulariteitspercentage is in 2024 84%.
- Conform het gestelde in de Regeling Verslaglegging Verpakkingen zijn de reparaties van houten verpakkingen als recycling meegeteld. Gerepareerde houten verpakkingen komen na reparatie immers weer 'als nieuw' op de markt.
- Op het gewicht aan hergebruik wordt het gewicht aan reparaties in mindering gebracht. Anders zou er immers sprake zijn van dubbeltellingen.
- Alle inzamel- en sorteerbedrijven van hout hebben het gewicht van het door hen gesorteerde of gerecyclede hout gemeld, gecorrigeerd voor het aandeel verpakkingen. Het merendeel heeft ook de bestemmingen gemeld.
- De recyclers van Nederlands verpakkingshout (vooral spaanplaat-, vloerenproducenten en producenten van geperste palletblokken) bevinden zich in Nederland, België en Duitsland. Verpact heeft enkele producenten van spaanplaat en persblokken uit afvalhout gevraagd naar de uitval tot aan het rekenpunt. Op basis daarvan is voor het gemiddelde uitvalspercentage bij recyclers gecorrigeerd (10%). Bovengenoemd recycling% is dus inclusief deze uitval.

2.8 Ingezamelde kunststof drankverpakkingen

- De inzameldoelstelling voor kunststof drankflessen is ruimer dan alleen de kunststof statiegeldflessen voor waters en frisdranken. Overige kunststof drankflessen, zoals voor zuivel, sappen en alcoholhoudende dranken, vallen buiten het statiegeldsysteem, maar moeten wel worden meegeteld voor de inzameldoelstelling. Er werden in 2024 op vrijwillige basis wel meer PET-flessen van sappen aan het statiegeldsysteem toegevoegd.
- In 2024 is 83% van het gewicht van alle kunststof statiegeldflessen die op de Nederlandse markt zijn gebracht, ingezameld binnen het statiegeldsysteem. In 2024 zijn er beduidend meer kleine flessen ingezameld dan in 2023.
- In 2024 is het inzamelresultaat 77% van het gewicht van alle kunststof drankverpakkingen die op de Nederlandse markt zijn gebracht, conform de Regeling Verslaglegging Verpakkingen. De inzameldoelstelling van 90% is hiermee nog niet behaald.
- Volgens de regelgeving mag voor de inzameldoelstelling maximaal 5 procentpunt aan inzameling van kunststof drankflessen worden meegeteld die afkomstig zijn uit PMD-inzameling of nascheiding, echter op voorwaarde dat de producten uit het recycalaat een vergelijkbare kwaliteit hebben als die afkomstig van gescheiden inzameling.
- In 2024 is 5 procentpunt extra inzameling meegeteld bovenop de inzameling via het statiegeldsysteem, vanuit de ingezamelde kunststof drankflessen uit de PMD. Hierin zijn zowel food grade geschikt gerecyclede PET-flessen als (een deel van de) ingezamelde en gerecyclede HDPE-flessen (zuivel) meegeteld.
- Er zijn beduidend meer kunststof drankflessen via het PMD ingezameld dan mogen worden meegeteld voor de doelstelling (immers max. 5%).
- Op 17 juni 2025 is door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in de Staatscourant een aanwijzing gepubliceerd met betrekking tot de handhaving op de inzameldoelstelling kunststof drankflessen.
Hierin wordt gesteld dat vanuit de handhaving enerzijds alleen de kunststof drankflessen (in gewicht) moeten worden meegeteld die met statiegeld in de handel zijn gebracht en anderzijds die via het statiegeldsysteem zijn ingezameld. De kunststof drankflessen die niet gescheiden zijn ingezameld (dus via PMD-inzameling en/of nascheiding) mogen niet worden meegeteld bij de berekening van het behalen van de inzameldoelstelling. Als de inzameldoelstelling wordt berekend met alleen kunststof drankflessen uit het statiegeldsysteem, dan komt die uit op 83%.

2.9 Ingezamelde metalen drankverpakkingen

- De inzameldoelstelling voor metalen drankverpakkingen bedraagt voor 2024 90%. Alle metalen drankverpakkingen vallen binnen het statiegeldsysteem. Anders dan bij de kunststof flessen is er dus geen sprake van overige metalen drankverpakkingen.
- In 2024 is het inzamelresultaat 83% van het gewicht van alle metalen drankverpakkingen die op de Nederlandse markt zijn gebracht, conform de Regeling Verslaglegging Verpakkingen. De inzameldoelstelling van 90% is hiermee nog niet behaald.
- Volgens de regelgeving mag voor de inzameldoelstelling maximaal 10 procentpunt aan inzameling van metalen drankverpakkingen worden meegeteld die afkomstig zijn uit PMD-inzameling of nascheiding, echter op voorwaarde dat de producten uit het recycalaat een vergelijkbare kwaliteit hebben als die afkomstig van gescheiden inzameling.
- In 2024 is bijna 8 procentpunten extra inzameling meegeteld vanuit de ingezamelde metalen drankverpakkingen uit de PMD en de nascheiding, bovenop de inzameling via het statiegeldsysteem.

2.10 SUP-verpakkingen

SUP-verpakkingen betreft drank- en voedselverpakkingen voor onmiddellijke consumptie uit de verpakking, zonder verdere bereiding. Voor drinkbekers en een deel van de vormvaste voedselverpakkingen zijn door de Rijksoverheid concrete reductiemaatregelen opgesteld die het gebruik moeten ontmoedigen. Sinds 2023 betreft het vijf (in onderstaande tabel genoemde) SUP verpakkingscategorieën. Een belangrijke ontwikkeling is de afname van het gebruik van drinkbekers en vormvaste voedselverpakkingen die plastic bevatten. Sinds 1 januari 2024 mogen deze verpakkingen niet meer worden aangeboden voor consumptie ter plaatse (als ze niet 100% worden gerecycled) en deze ontwikkeling wordt ondersteund door bewustwordingscampagnes die het gebruik van milieuvriendelijke alternatieven bevorderen. Afname in gebruik is vooral te herleiden naar kantoren en diverse horecagelegenheden waar steeds vaker gebruik wordt gemaakt van mokken of herbruikbare bekers, wat de vraag naar wegwerpbekers vermindert. Vormvaste SUP-verpakkingen worden steeds vaker vervangen door alternatieven zonder plastic, echter kan de afname in het gebruik ook gedeeltelijk worden verklaard door een substitutie-effect, waarbij een vormvaste verpakking wordt vervangen door een zakje of wikkel van flexibel plastic.

Het meten van de SUP-verpakkingen (zowel de aantallen als de gewichten) blijft vanwege het complexe karakter van de Nederlandse invulling van de SUP-wetgeving, een flinke uitdaging voor zowel de producten en importeurs van verpakte producten als voor Verpact. Er moet hierover namelijk veel meer gedetailleerdere informatie worden verzameld dan voor de overige kunststof verpakkingen.

De resultaten van 2024 over de SUP-verpakkingen geven het volgende beeld:

	Aantallen (x 1 mln.)	Gewicht (x 1 ton)
Voedselverpakkingen vormvast	2.062	19.014
Drinkbekers	2.330	13.298
Drankverpakkingen	4.280	95.423
Zakjes en wikkels	8.140	24.269
Lichte plastic draagtassen	404	3.023
Totaal	17.216	155.027

2.11 Toepassing van PET-recycalaat in PET-drankflessen

Hoewel pas voor 2025 sprake is van een 25%-doelstelling voor toegepast PET-recycalaat in drankverpakkingen met PET als hoofdbestanddeel, rapporteert Verpact hier al sinds 2023 over. In 2024 bestond 51% van de grondstoffen die benodigd waren voor de productie van de op de Nederlandse markt gebrachte kunststof drankflessen met PET als hoofdbestanddeel, uit PET-recycalaat. Vooralsnog heeft nog geen verificatie kunnen plaatsvinden op deze gegevens. Naar verwachting zullen die in de eerstvolgende rapportage gaan plaatsvinden.

3 Toelichting op de methodiek

In deze rapportage wordt per materiaalsoort toegelicht welk gewicht van verpakkingen op de markt is gebracht en welk deel hiervan is hergebruikt of gerecycled.

3.1 Op de markt gebrachte verpakkingen

Zoals gesteld in de Regeling Verslaglegging Verpakkingen dient Verpact te rapporteren over “de hoeveelheid gebruikte verpakkingen”. Dit wordt in de praktijk gedaan door het gewicht van de op de markt gebrachte verpakkingen in kaart te brengen. De werkwijze is als volgt:

- jaarlijkse aangiften van producenten en importeurs die meer dan 50.000 kg (de zogenoemde drempel) verpakkingen in een kalenderjaar op de markt brengen, die allen de verplichting hebben aangifte te doen (zogenoemde bovendrempelige bedrijven), inclusief een uitvoerig controleprogramma;
- een uitzondering op het voorgaande geldt voor de SUP-verpakkingen en de statiegeldverpakkingen. Daar geldt namelijk geen drempel voor;
- een statistisch representatief, anoniem onderzoek onder producenten en importeurs van verpakte producten die minder dan 50.000 kilo verpakkingen in 2023 op de markt brengen (zogenoemde onderdrempelige bedrijven); inclusief een identificatie van het aandeel free-riders, zijnde producenten en importeurs die geen aangifte bij Verpact doen. Dit aandeel wordt bepaald aan de hand van bedrijven die meedoen aan het onderzoek onder onderdrempelige bedrijven, maar op basis van hun antwoorden aangeven meer dan 50.000 kilo verpakkingen in een kalenderjaar op de markt te brengen. Hiervoor corrigeert Verpact haar gewicht van op de markt gebrachte verpakkingen;
- een onderzoek naar in 2024 nieuw op de markt gebrachte logistieke hulpmiddelen. Dit zijn verpakkingen die sinds 2008 zijn vrijgesteld van de bijdrageplicht, vanwege hun logistieke functie en/of de herbruikbaarheid van de verpakkingen. Het overzicht van de op de markt gebrachte aantallen is veelal niet bij producenten en importeurs van verpakte producten aanwezig, maar bij poolbeheerders of de producenten van deze verpakkingen;
- bij sommige materialen (glas, hout) is sprake van handelingen (hergebruik of reparatie) waardoor een verpakking opnieuw kan worden gebruikt. Dit telt dan mee in de berekening van het circulaire resultaat of recyclingresultaat. Het gaat hierbij om:
 - hergebruik (opnieuw gebruiken van een verpakking zonder dat deze afval wordt) of
 - voorbereiding voor hergebruik (reparatie van ingezameld verpakkingsafval zodat het weer opnieuw kan worden ingezet).

Op de markt gebrachte verpakkingen (in Kton) 2024

	Glas	Papier en karton	Kunststof	Ferro-metalen	Aluminium	Hout	Andere materiaal-soorten	Totaal	Waarvan dranken-kartons (6 maanden)
Op de markt, bovendrempelig	483	1.123	405	58	47	32	8	2.156	49
Op de markt, onderdrempelig	12	147	47	2	1	7	8	224	0
Op de markt, logistieke hulpmiddelen incl. reparatie	0	151	82	90	0	582	0	905	0
Op de markt gebrachte verpakkingen excl. hergebruik	495	1.421	534	150	48	621	16	3.285	49

3.2 Op de markt gebrachte SUP-verpakkingen

Producenten en importeurs doen aangifte bij Verpact over het aantal en het gewicht van verpakkingen die onder de SUP-wetgeving (SUP) vallen. Het aangifteformulier op de markt gebracht verpakkingen is, door de gedetailleerde informatie die de SUP-registratie vereist, aanzienlijk uitgebreider en complexer geworden voor de producenten en importeurs van verpakte producten. Naar verwachting zijn nog niet alle producenten en importeurs voldoende administratief voorbereid op de aangifte van SUP verpakkingen aan Verpact.

Voor SUP-verpakkingen geldt geen drempel zoals voor andere verpakkingen. Producenten en importeurs die SUP verpakkingen op de Nederlandse markt brengen, zijn dus allen verplicht om aangifte te doen bij Verpact, maar hierin is nog verbetering mogelijk. Mede daarom heeft Verpact in het onderzoek onder onderdrempelige bedrijven ook gevraagd naar de aantallen het gewicht aan SUP-verpakkingen dat in 2023 door deze bedrijven op de Nederlandse markt is gebracht.

3.3 Ingezelde kunststof drankflessen en metalen drankverpakkingen

Producenten en importeurs van dranken die afgevuld zijn in plastic flessen en metalen verpakkingen en die onder de statiegeldregeling vallen doen individueel aangifte bij zowel Statiegeld Nederland (SNL) (alleen over de statiegeldflessen en -blikjes) als bij Verpact (statiegeldflessen en overige drankflessen en drankblikjes). SNL registreert daarnaast nog per producent/importeur de EAN-codes van de kunststof drankflessen in het statiegeldsysteem en daarmee de zogenoemde stamgegevens (maat, kleur, gewicht). Dat is noodzakelijk om het systeem goed te laten functioneren. Vanaf 2023 is een toenemend aantal producenten en importeurs van dranken die niet onder de statiegeldplicht vallen, toch vrijwillig gebruik gaan maken van het statiegeldsysteem.

Producenten en importeurs van kunststof drankflessen van water en frisdrank en sinds 1 april 2023 drankblikjes zijn wettelijk verplicht om zich aan te melden. Bij Verpact wordt dus apart aangifte gedaan van statiegeldflessen en niet-statiegeldflessen (overige drankflessen). Van zowel de statiegeldflessen als van de overige kunststof drankflessen ontvangt Verpact aangiften met aantallen en gewicht.

SNL organiseert de inzameling en telling van de kunststof drankflessen in het statiegeldsysteem. Alle via het statiegeldsysteem ingezamelde kunststof drankflessen

komen terecht op één van de distributiecentra van de supermarkten of op één van de telcentra van SNL. De ingezamelde flessen worden daar geteld. Daarnaast zijn er nog diverse innameautomaten met compactors waarin de drankflessen en drankblikjes, direct na de registratie, worden geplet, waarna deze niet meer leesbaar zijn. Hierdoor is het risico van dubbeltellingen gemitigeerd.

Verpact verzamelt de gewichten van gesorteerde kunststoffracties uit de PMD-inzameling en nascheiding, per sorteerder, per kunststoffractie en laat een onafhankelijk sorteerbureau periodiek vaststellen wat het gemiddelde gewichtsaandeel van kunststof drankflessen per kunststoffractie en van metalen drankverpakkingen is uit de PMD-inzameling en nascheiding. Kunststof drankflessen worden voornamelijk aangetroffen in de fracties PET-flessen, PET-trays, PP en mixed kunststoffen. Verpact telt in de berekeningen voor de inzameldoelstelling alleen het gewicht van het via PMD ingezameld PET mee waarvan gerecycled PET is geproduceerd dat door de recyclers geschikt is verklaard voor voedselcontact. Daarnaast is in 2024 (een deel van) het gewicht aan ingezamelde en gerecyclede HDPE- flessen meegeteld. Deze HDPE-flessen worden vooral gebruikt voor zuivel. In de meeste lidstaten van de EU met een statiegeldsysteem worden drankflessen met zuivel niet in het statiegeldsysteem toegelaten. HDPE-flessen zijn gerecycled door gecertificeerde recyclers met een hoogwaardige inzet van het recyclaat.

3.4 Hergebruik

In 2024 heeft Verpact opnieuw uitgebreid onderzoek gedaan naar de hergebruikte verpakkingen. Met uitzondering van het statiegeldglas is dat vooral business-to-business. In de uitvraag is door Verpact gekozen voor verpakkingen die zich bevinden in een gesloten poolsysteem omdat het hierbij gaat om omvangrijke, goed gedocumenteerde en reeds lang bestaande hergebruiksystemen. Alleen voor houten verpakkingen is het gewicht aan de jaarafzet van een grote open pool aan toegevoegd.

De verzamelde gewichten zijn naar alle waarschijnlijkheid een onderschatting van de werkelijkheid omdat gefactureerd hergebruik in de poolsystemen volgens de poolbeheerders doorgaans aan de lage kant is ten opzichte van het werkelijke hergebruik door klanten. Verpact heeft de poolbeheerders die ook over de Nederlandse grenzen actief zijn, onder meer gevraagd naar het aandeel verpakkingen dat op de Nederlandse markt is ingezet.

De methodiek voor het bepalen van hergebruik bestaat uit het bevragen van producenten en importeurs enerzijds in de jaarlijkse aangifte en anderzijds (separaat) van beheerders van gesloten pools met herbruikbare verpakkingen naar:

- de hoeveelheid van eerste terbeschikkingstelling c.q. de aankoop van herbruikbare verpakkingen in een kalenderjaar, en
- de hoeveelheid van herbruikbare verpakkingen dat in een kalenderjaar is afgevuld.

Door de jaarafzet op deze manier uit te vragen en het gewicht van eerste gebruik hierop in mindering te brengen, is het meerdere malen afvullen van de verpakkingen gedurende een jaar meegeteld (= hergebruik). Iedere tweede en volgende afvulling telt dan als hergebruik.

Hergebruikte verpakkingen (in Kton) 2024

	Glas	Papier en karton	Kunststof	Ferrometalen	Aluminium	Hout	Andere materiaal-soorten	Totaal	Waarvan dranken-kartons
Op de markt gebrachte verpakkingen excl. hergebruik	495	1.421	534	150	48	621	16	3.285	49
Hergebruik	477	2	887	546	416	893	0	3.221	0
Totaal op de markt gebrachte verpakkingen / gebruikte verpakkingen	972	1.423	1.421	696	464	1.514	16	6.506	49

Het in 2024 gemeten materiaalgewicht aan hergebruikte verpakkingen is in totaal vrijwel gelijk aan dat van eenmalige verpakkingen. Er zijn duidelijke verschillen per materiaalsoort: waar binnen papier en karton weinig hergebruik is gemeten, is dat binnen de andere materialen zeer aanzienlijk. Bij metalen gaat het vooral om het gebruik van rolcontainers, bij kunststof is het een optelsom van kratten, pallets en fusten.

3.5 Meet- en rapportagemethode recycling

Zoals in de toelichting op de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid al is genoemd, zorgen gemeenten en afvalbedrijven voor de inzameling en sortering van verpakkingsafval en voor een belangrijk deel van de verkoop van dit materiaal aan recyclers. Dit m.u.v. kunststof verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons afkomstig van huishoudens, waar Verpact de contracten met recyclers heeft voor het merendeel van dit gewicht van verpakkingsafval. Voor het halen van de doelstellingen uit het Besluit is Verpact daarom mede afhankelijk van zowel de wijze waarop de gemeenten en de afvalbedrijven de inzameling, sortering en verkoop uitvoeren, alsook van de bereidheid van de partijen om hierover gegevens met Verpact te delen.

Op grond van de gemaakte afspraken in het UMP heeft Verpact contracten met alle gemeenten in Nederland en met het overgrote deel van de Nederland afvalbedrijven die actief zijn met verpakkingsafval. De afvalbedrijven hebben hiertoe ook een opzet van hun administratieve systeem aangeleverd, gebaseerd op de AO/IC (administratieve organisatie en interne controle) en ontvangen een erkenning.

De complexiteit van de monitoring is sinds 2021 aanzienlijk toegenomen. Ten aanzien van de meting van recycling geldt namelijk sinds 2021 dat:

- de plaats waar de recycling moet worden gemeten, naar achteren in de recycleketen is verschoven ('het nieuwe meetpunt'). Dit geldt alleen niet voor papier en karton.
- de regio waar de recycling plaatsvindt (binnen Nederland, binnen de EU en buiten de EU), gespecificeerd moet worden.
- moet worden vastgesteld in hoeverre de recyclers buiten de EU voldoen aan de zogenoemde 'Broadly Equivalent Conditions' waaraan recyclers binnen de EU moeten voldoen.

Vanaf het rapportagejaar 2021 is Verpact gestart met een gedetailleerde uitvraag bij afvalbedrijven, handelaren en recyclers om inzicht te verkrijgen in:

- Het gewicht van verpakkingsafval dat is afgeleverd voor recycling/verzonden aan recyclers.
- In welke regio's de recycling van verpakkingsafval uit Nederland plaatsvindt.
- De verliezen die optreden, nadat het Nederlandse verpakkingsafval de recycler heeft bereikt en deze het afval heeft geaccepteerd, tot aan de daadwerkelijke inbreng in het recyclingproces van een recycler.
- In hoeverre de recyclers buiten de EU voldoen aan de zogenoemde 'Broadly Equivalent Conditions' waaraan recyclers binnen de EU moeten voldoen.
- Het gewicht van verpakkingsafval dat conform de wetgeving als gerecycled mag worden beschouwd (inbreng in het recyclingproces of einde afvalstatus).

Recycling en hergebruik 2024 (in Kton)

	Glas	Papier en karton	Kunststof	Ferrometalen	Aluminium	Hout	Andere materiaal-soorten	Totaal	Waarvan dranken-kartons
Hergebruik	477	2	887	546	416	893	0	3.221	-
Verzonden aan recyclers	424	1.262	369	154	46	391	-	2.646	33
Uitval	37	-	106	6	6	8	-	163	10
Correctie BEC	0	-	1	2	-	-	-	3	-
Recycling	387	1.262	262	146	40	383	-	2.480	23

3.6 Methodiek recycling en reparatie per materiaalsoort

Vanaf 2021 is Verpact verplicht om aan te geven in welke regio (Nederland, binnen EU en buiten EU) het verpakkingsafval is gerecycled. Niet alle verpakkingsmaterialen kennen dezelfde wijze van verwerking.

De verschillende eisen die worden gesteld aan het berekenen van de recycling (zoals traceerbaarheid, uitval bij nieuwe rekenpunt recycling, 'Broadly Equivalent Conditions') en de circulariteit vragen veel van de monitoringinspanningen vanuit Verpact en alle betrokken bedrijven. Op Europees niveau wordt gesproken over gestandaardiseerde 'average losses' omdat inmiddels voor eenieder duidelijk is geworden hoe ingewikkeld het verzamelen van deze gegevens per recycler is (m.b.t. het verkrijgen van volledige en juiste data). Lidstaten gebruiken op dit moment elk hun eigen systematiek om de average losses te bepalen.

Over 2024 heeft Verpact zich verder ingespannen om alle benodigde gegevens te verkrijgen. Hierbij is medewerking en transparantie van alle sorteerders en recyclers in de keten benodigd. Het verkrijgen van met name gegevens uit de metaalketens blijkt nog complex. Dat heeft onder meer te maken met de complexiteit van de verschillende wijzen van metaalopwerking en nog beperkte transparantie ten aanzien van de eindbestemmingen.

Bepaling van het gewicht

Per materiaal is op de volgende wijze het gewicht van recycling en (waar van toepassing) van reparatie bepaald:

Verpakkingsafval van glas:

- Rekenpunt recycling: “gesorteerd glas dat geen verdere verwerking ondergaat alvorens een glasoven in te gaan of voor de productie van filtreermedia, schuurmateriaal, glasvezelisolatiemateriaal en bouw materiaal van glas wordt gebruikt”.
- Meting: massabalansen van glasrecyclers die Nederlands verpakkingsglas verwerken en dat niet is vermengd met andere kwaliteit glas uit andere lidstaten bijv. het Verenigd Koninkrijk (veel vervuiler).
- Als recycling van verpakkingsafval van glas is geteld:
 - geproduceerde grove glasscherven;
 - aan producenten geleverde fijne glasscherven;
 - aan producenten geleverd fijnstof.
- Als verlies voor de glasrecycling is geteld:
 - keramiek, steen, porselein (KSP) waarvan glas nog steeds het grootste deel uitmaakt;
 - metalen (doppen, deksels);
 - brandbaar afval (organisch materiaal, kunststof, papier en karton);
 - vocht.

Onderstaand is een gemiddelde massabalans weergegeven voor de sorteringen van in Nederland ingezameld verpakkingsafval van glas over 2024 met daarbij de gemiddelde gewichten per gesorteerd product (ten opzichte van de input):

(x 1 kton)	Grove glas- scherven	Fijne glas- scherven en glas- poeder	KSP- uitstoot	Metalen	Brand- baar afval	Vocht
Recycling van verpakkingsafval van glas	81,0%	10,3%	4,4%	1,2%	2,0%	1,1%

- Het totale gemiddelde uitvalspercentage komt in 2024 daarmee op bijna 9%.

Verpakkingsafval van papier en karton:

- Rekenpunt recycling: “gesorteerd papier en karton dat geen verdere verwerking ondergaat voordat het een pulphandeling ingaat”.
 - Meting: het aan papierfabrieken geleverde gesorteerde papier en karton.
 - Aangezien het rekenpunt de input van de pulper is, is er verder geen uitval in de recycleketen.

Verpakkingsafval van kunststof:

- Rekenpunt recycling: “kunststoffen die voor het pelletiseren, extruderen of vormen van spuit- of vormgieten geen verdere verwerking ondergaan”.
- Meting recycling van huishoudelijk verpakkingsafval: gewicht van het verpakkingsafval dat aan recyclers is verzonden (de bestemmingen van 100% van het gewicht zijn bekend) met correctie voor niet-verpakkingen (via een speciaal hierop gericht onderzoek) en uitval bij recyclers (tot aan het rekenpunt). Dit is over 2023 in

kaart gebracht door een technisch onderzoeksbureau dat optreedt als auditor in het certificatieprogramma voor kunststofrecyclers, EUCertPlast.

De gebruikte uitvalcijfers verdienen de volgende kanttekeningen:

- de resultaten betreffen (deels) de output van de recyclers in plaats van het verlies tot 'gewassen maalgoed', hetgeen verder in de keten is dan noodzakelijk. Afhankelijk van het type kunststof kan dit extra verlies opleveren en dus leiden tot een onderschatting van het gewicht van recycling.
- het onderzoeksbureau heeft gebruik gemaakt van gemiddelde resultaten van recyclers, dus niet uitsluitend gebaseerd op de input van Nederlands kunststof verpakkingsafval, waardoor een onnauwkeurigheid kan ontstaan als gevolg van verschil in de kwaliteit van de input. Dat kan leiden tot een onder- of overschatting van het gewicht van recycling.
- Meting van recycling van bedrijfsmatig kunststof verpakkingsafval: Verpact heeft over 2023 per te onderscheiden kunststoffractie en op basis van de aldaar gehanteerde processen uitvalgegevens verzameld. Deze zijn deels geverifieerd door een technisch onderzoeksbureau dat optreedt als auditor in het certificatieprogramma voor kunststofrecyclers, EUCertPlast. De gebruikte uitvalcijfers hebben wel enkele kanttekeningen:
 - de geverifieerde resultaten betreffen hebben vooral betrekking op de kunststoffracties die binnen Nederland worden verwerkt. Verpact gaat dit verder uitbreiden naar de EU en buiten EU;
 - de verzamelde uitvalsgegevens buiten de EU zijn nog niet verifieerd. Hiervoor zijn nu de Europese uitvalcijfers gebruikt. Verwacht wordt dat de mate van uitval hiermee hoger wordt aangehouden dan de werkelijkheid. Dit wordt verder uitgezocht.

Drankenkartons:

- Rekenpunt recycling: drankenkartons zijn samengestelde verpakkingen. Hiervoor geldt "kunststof, glas, metaal, hout, papier en karton en andere materialen die het resultaat zijn van de behandeling van composietverpakkingen of van verpakkingen bestaande uit meerdere materialen die geen verdere verwerking ondergaan voordat zij het berekeningspunt bereiken dat voor het desbetreffende materiaal is vastgesteld".
 - Meting recycling: gewicht van drankenkartons dat aan recycler is verzonden (de bestemmingen van 100% van het gewicht zijn bekend) met correctie voor uitval bij recycler (tot aan het rekenpunt). Dit is in kaart gebracht door een technisch onderzoeksbureau dat optreedt als auditor in het certificatieprogramma voor kunststofrecyclers, EUCertPlast. Op basis van gegevens over de 'impuities' in uitgesorteerde NL drankenkartons, een Europees gemiddelde m.b.t. product-resten en vocht en het aandeel papier en karton in NL drankenkartons is gerekend met uitval bij recycling.
 - PolyAl (kunststof en aluminium) uit Nederlandse drankenkartons werd in 2024 deels gerecycled. Van een PolyAl recycler informatie ontvangen over de uitval in dat proces.

Verpakkingsafval van ferrometalen (FVA):

- Rekenpunt recycling: "gesorteerd ferro metaal dat geen verdere verwerking ondergaat alvorens een smelterij of oven in te gaan".
 - Meting: gewicht van het verpakkingsafval dat na bronscheiding van PMD aan recyclers is verzonden. Verpact ontvangt het gewicht van output sortering van

Nederlands FVA. Verpact corrigeert dit voor niet-verpakkingen (Verpact heeft in 2022 sorteeronderzoek laten uitvoeren naar het aandeel niet-verpakkingen in het ingezamelde FVA uit brongescheiden PMD;

- Verpact beschikt via Statiegeld Nederland over de inzamelgewichten van ferrometalen statiegeldblikjes, over de verwerkers hiervan en welke uitval daarbij optreedt;
- Verpact heeft vanuit de massabalansen van de glassortering inzicht in het gewicht aan FVA dat is afgeleverd voor recycling;
- Rijkswaterstaat publiceert een driejarig gemiddelde van het aandeel (schone) verpakkingen van ferrometalen dat zich bevindt in het restafval van huishoudens;
- Verpact ontvangt van Rijkswaterstaat Leefomgeving de gewichten van restafval van huishoudens en van bedrijven die naar de afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) zijn gegaan;
- Verpact schat het oxidatieverlies van het gewicht aan Nederlands FVA dat door de verbranding gaat voorzichtig op 1%. Er zijn nog weinig betrouwbare gegevens over oxidatieverliezen in de AVI's
- Verpact ontvangt van de Vereniging Afvalbedrijven jaarlijks gegevens over de terugwinrendementen van opgewerkte ferrometalen uit de bodemassen (afkomstig uit de resultaten van de Green Deal Bodemassen);
- Over het Nederlandse FVA zijn enkele gegevens over uitval verzameld, maar de variatie hierin bleek vooralsnog groot. Verpact gebruikt daarom behalve eigen gegevens ook nog gegevens uit een verklaring van MRF voor gesorteerd Nederlands FVA en zal in 2025 nog nader onderzoek doen om te komen tot meer gedetailleerde cijfers.
- Er wordt een substantieel deel van de eenmalige ferrometalen verpakkingen via de opwerking van metalen uit de bodemassen van verbrandingsinstallaties geëxporteerd buiten de EU. Verpact heeft nu nog geen helder beeld van de mate waarin deze export voldoet aan de Europese milieueisen. Daarom is door Verpact in 2024 van deze export voorzichtigheidshalve 5% recycling niet meegeteld.

Verpakkingsafval van aluminium (AVA):

- Rekenpunt recycling: "gesorteerd aluminium dat geen verdere verwerking ondergaat alvorens een smelterij of oven in te gaan".
 - Meting: gewicht van het verpakkingsafval dat na bronscheiding van PMD aan recyclers is verzonden. Verpact ontvangt het gewicht van output sortering van Nederlands AVA. Verpact corrigeert dit voor niet-verpakkingen (Verpact heeft in 2022 sorteeronderzoek laten uitvoeren naar het aandeel niet-verpakkingen in het ingezamelde AVA uit brongescheiden PMD;
 - Verpact beschikt via Statiegeld Nederland over de inzamelgewichten van aluminium statiegeldblikjes, over de recyclers die dit verwerken en welke uitval daarbij optreedt;
 - Verpact heeft vanuit de massabalansen van de glassortering inzicht in het gewicht aan AVA dat is afgeleverd voor recycling;
 - Rijkswaterstaat publiceert een driejarig gemiddelde van het aandeel (schone) verpakkingen van aluminium dat zich bevindt in het restafval van huishoudens. Gezien de introductie van statiegeld in 2023 heeft Verpact in 2024 niet dit driejarig gemiddelde, maar alleen het in 2023 gemeten gemiddelde aandeel verpakkingen van aluminium gebruikt. Dat is lager dan het genoemde driejarig gemiddelde;

- Verpact ontvangt van Rijkswaterstaat Leefomgeving de gewichten van restafval van huishoudens en van bedrijven die naar de afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) zijn gegaan;
- Verpact schat het oxidatieverlies van het gewicht aan Nederlands AVA dat door de verbranding gaat voorzichtigheidshalve op 25%. Er gaan sinds de introductie van statiegeld op drankblikjes immers minder vormvaste aluminium verpakkingen door naar de verbranding. Er zijn echter nog weinig betrouwbare gegevens over oxidatieverliezen over het Nederlandse AVA in de AVI's en het blijkt ook complex om dit te meten;
- Verpact ontvangt van de Vereniging Afvalbedrijven jaarlijks gegevens over de terugwinrendementen van aluminium uit de bodemassen (afkomstig uit de resultaten van de Green Deal Bodemassen);
- Over het Nederlandse AVA zijn enkele gegevens over uitval verzameld, maar de variatie hierin bleek groot. Verpact gebruikt behalve eigen gegevens ook gegevens uit de verklaring van RAVN voor gesorteerd Nederlands AVA en zal in 2025 nog nader onderzoek doen.

Verpakkingsafval van hout:

- Rekenpunt recycling: "gesorteerd hout dat voor gebruik bij de vervaardiging van spaanplaat of andere producten niet verder wordt verwerkt". In de praktijk betekent dit dus de inputstroom van een houtrecycler of de outputstroom van een laatste sorteerslag die een houtrecycler nog toepast voordat het materiaal als grondstof wordt ingezet voor productie.
- Verpact heeft bij enkele houtrecyclers informatie opgevraagd om een onderbouwd beeld te krijgen van of al dan niet sprake is van een laatste sorteerslag. Gerecycled verpakkingshout wordt vooral in spaanplaat, palletblokken en voor bodembedekking (maneges, dierenhokken) gebruikt. Er zijn uitvalcijfers opgehaald bij een spaanplaat- en palletblokproducent. Voor het gewogen gemiddelde van deze uitval is gecorrigeerd.

3.7 Bestemming van recycling

Verpact heeft een werkwijze ontwikkeld om voor 2024 de benodigde gegevens te ontvangen over de bestemming van de recycling. De Regeling Verslaglegging Verpakkingen maakt onderscheid tussen binnen Nederland, binnen de EU (niet-Nederland) en buiten de EU. De werkwijze is tweeledig:

- Waar Verpact contracten heeft afgesloten met afvalbedrijven is de bestemming van de recycling bekend. Dit is het geval bij kunststof verpakkingsafval, drankenkartons en voor een deel van de metalen verpakkingen van huishoudens.
- In de overige gevallen melden afvalbedrijven aan Verpact aan welke recyclers in welke regio's zij hun Nederlandse verpakkingsafval hebben geleverd.

Het blijft mogelijk dat een aantal afvalbedrijven de gevraagde informatie niet heeft aangeleverd. Daarom is, afhankelijk van het materiaal, één van de volgende werkwijzen gehanteerd:

- er is van uitgegaan dat dit materiaal een vergelijkbare weg vindt als het materiaal waar de bestemmingen wel van bekend zijn;
- er is een inschatting (expert opinion) gemaakt in samenwerking met de materiaalorganisatie.

De resultaten ten aanzien van de bestemmingen zijn als volgt:

Verpakkingsafval van glas:

- Van 90% van het gewicht aan verpakkingen van glas zijn de recyclingbestemmingen bekend.
- Vanwege het grote soortelijke gewicht en daardoor hoge transportkosten legt verpakkingsafval van glas geen grote afstanden af. Op basis van de verzamelde gegevens kan worden gesteld dat gesorteerd Nederlands verpakkingsglas in de EU wordt verwerkt.

Verpakkingsafval van papier en karton:

- Van 87% van het gewicht is de bestemming bekend, de overige 13% is gelijk verdeeld verondersteld.
- Veruit het merendeel wordt in de EU verwerkt. Oudpapier en karton wordt ook geëxporteerd buiten de EU. Buiten de EU gaat oudpapier en karton vooral naar Zuid- Azië en Turkije.

Verpakkingsafval van kunststof:

- De gecontracteerde recyclers van kunststof verpakkingsafval van huishoudens en die van de statiegeldflessen zijn allen bij Verpact bekend en bevinden zich in de EU, vooral binnen Nederland en Duitsland.
- Van de eindbestemmingen van het kunststof verpakkingsafval van bedrijven is 89% van het gewicht in kaart gebracht, het overige deel is hieraan gelijk verdeeld verondersteld. Hiervan wordt naast binnen Nederland en de EU ook een behoorlijk deel buiten de EU gerecycled. Buiten de EU gaat (B2B) kunststof verpakkingsafval vooral naar Azië en Turkije.

Drankenkartons:

- De gecontracteerde recyclers van drankenkartons zijn allemaal bij Verpact bekend en bevinden zich in de EU, maar niet in Nederland.

Verpakkingsafval van ferrometalen en aluminium:

- Van het verpakkingsafval van drankblikjes(statiegeld) zijn de recyclers allemaal bekend en deze bevinden zich allen in de EU, vooral in Duitsland.
- Van het overige verpakkingsafval van huishoudens en bedrijven van ferrometalen en aluminium zijn de bestemmingen in kaart gebracht met behulp van een expert opinion van de Metaal Recycling Federatie (MRF) en van de RAVN, waarbij toonaangevende bedrijven met naar schatting 80% marktaandeel hebben meegewerkt. Het overige deel is hieraan gelijk verdeeld verondersteld.

Verpakkingsafval van hout:

- Van 100% van het verpakkingsafval van hout is de recyclingbestemming bekend.
- Alle recycling vindt binnen de EU plaats, de houtrecyclers zijn vooral in België en Duitsland gevestigd. De reparaties van pallets, kisten en dergelijke vinden plaats binnen Nederland. De uitvraag van de reparaties heeft namelijk uitsluitend betrekking op binnen Nederland gevestigde bedrijven.

Recycling van Nederlands verpakkingsafval in 2024 naar regio (x 1 kton)

	Totaal	Recycling in Nederland	Recycling in de EU (buiten Nederland)	Recycling buiten de EU
Verpakkingsafval van glas	387	234	150	3
		61%	38%	1%
Verpakkingsafval van papier en karton	1.262	766	340	156
		61%	27%	12%
Verpakkingsafval van kunststof	262	110	84	68
		42%	32%	26%
Verpakkingsafval van ferrometalen	146	10	103	33
		7%	71%	22%
Verpakkingsafval van aluminium	40	1	39	0
		2%	98%	0%
Verpakkingsafval van hout	383	321	62	0
		84%	16%	0%
Totaal	2.480	1.442	778	260
		58%	32%	10%
waarvan drankenkartons	23	0	23	0
		0%	100%	0%

3.8 Kwaliteit van de verzamelde gegevens

In het monitoringsprotocol 4.0 wordt beschreven hoe Verpact de gegevens heeft geverifieerd en gecontroleerd. De mate waarin dit heeft plaatsgevonden, wordt beschreven in deze toelichting. Dit heeft betrekking op de dekking voor wat betreft:

- de mate waarin door Verpact dataverificaties zijn uitgevoerd dan wel sprake is van controles door accountants;
- de traceerbaarheid van het verpakkingsafval;
- de mate waarin de traceerbaarheid is geverifieerd;
- het voldoen van de recycler aan de broadly equivalent conditions⁶
- de uitval bij de recycler;
- de mate waarin de uitval is geverifieerd;
- in geval van hergebruik: de mate waarin de opgaven van de jaarafzet van de producenten/importeurs met hergebruikte verpakkingen is geverifieerd.

⁶ Verplichting voor recyclers die niet in de EU gevestigd zijn. Zij dienen hierbij aan te tonen dat hun recyclingproces (qua milieutechniek) gelijkwaardig is aan de milieuwetgeving van de EU.

In 2024 zijn door Verpact opnieuw kwaliteitsverbeteringen gerealiseerd in de monitoring. Die verbeteringen betroffen vooral meer inzichten in de recyclebestemmingen en de correcties van oxidatieverlies voor de aluminiumverpakkingen die door de verbrandingsroute gaan. Verder is er gewerkt aan nieuw UitvoeringsProtocol voor de afvalbedrijven en recyclers (UP Afvalbedrijven) en zijn hierin nieuwe vergoedingsvoorstellen opgenomen.

De resultaten zijn onderstaand weergegeven. Daarna volgen per materiaalsoort enkele nadere observaties.

Dekkingspercentages dataverificaties (in % van recyclinggewicht)

	Glas	Papier en karton	Kunststof	Ferro- metalen	Aluminium	Hout	Dranken- kartons
Aandeel van het gerapporteerde gewicht waarvan de locatie (land) van recycling is opgegeven	90%	87%	97%	80%	80%	100%	100%
Aandeel van het gerapporteerde gewicht waarvan de opgegeven recyclinglocatie is geverifieerd door Nedvang	100%	94%	98%	0%	52%	92%	100%
Aandeel van het gerapporteerde gewicht dat is getoetst op het voldoen aan de broadly equivalent conditions	nvt	13%	66%	0%	nvt	nvt	nvt
Aandeel van het gerapporteerde gewicht waarvan een uitvalspercentage bij de recycler is verstrekt	90%	nvt	91%	80%	80%	19%	99%
Aandeel van het gerapporteerde gewicht waarvan de opgave t.a.v. de mate van uitval bij de recyclers is geverifieerd door Nedvang of andere auditor	100%	nvt	91%	0%	52%	100%	99%
Aandeel van het gewicht waarvan de mate van hergebruik is gecontroleerd door Verpact	97%	nvt	88%	98%	100%	59%	nvt

* i.v.m. einde-afvalstatus
 ** er is geen sprake van recycling buiten de EU

Algemeen

Verpact is afhankelijk van de medewerking van producenten en importeurs, gesloten hergebruikpools, afvalbedrijven, handelaren en recyclers voor de aanlevering van gegevens. Over 2024 heeft Verpact opnieuw grote inspanningen verricht om de benodigde gegevens te ontvangen en controleren. Dat bleek ook in 2024 nog steeds niet eenvoudig. Uit bovenstaande tabel valt af te lezen dat Verpact nog niet beschikt over alle relevante data. Diverse projecten zijn gestart om de gegevensaanlevering komende jaren nog verder te optimaliseren.

In 2024 zijn bij verschillende gesloten pools met herbruikbare verpakkingen dataverificaties uitgevoerd. Dataverificaties bij deze gesloten pools zullen door Verpact in principe eens per drie jaar worden uitgevoerd. Alleen bij hout is er sprake van toevoeging van herbruikbare verpakkingen uit een open poolsysteem.

Verpakkingsglas

- Verpact heeft bij 90% van het gewicht aan recycling dataverificaties uitgevoerd. Bij 100% van dat gewicht heeft Verpact de bestemmingen tijdens de dataverificaties kunnen controleren.
- Verpact heeft van 100% van het gewicht aan recycling massabalansen van de glassorteerders ontvangen. Op deze massabalansen zijn bij 74% van het totaalgewicht dataverificaties uitgevoerd.
- Verpact heeft in 2022 79% van de uitgebreide opgaven van de jaarafzet en gewichten aan herbruikbare glazen flessen voor bier en frisdrank in 2023 kunnen controleren.

Verpakkingsafval van papier en karton

- Bij 87% van het recyclinggewicht hebben de afvalbedrijven de bestemmingen van het materiaal met Verpact gedeeld. Op 94% van het gewicht heeft Verpact de bestemmingen tijdens de dataverificaties kunnen controleren.
- Voor papier en karton zijn er geen indicaties dat recycling buiten de EU niet conform Europese standaarden plaatsvindt. Hierbij is aangesloten bij de BEC-systematiek voor kunststof. Binnen de sector is er ook weinig twijfel over een correcte recycling van verpakkingsafval van papier en karton, vanwege de geldende inkooprijzen van oud papier en karton en de transportwijze (zeecontainers die vaak al in Nederland, dus voordat het materiaal op export gaat, worden gecontroleerd op kwaliteit).

Kunststof

- Verpact heeft van 100% van het kunststof verpakkingsafval van huishoudens en van dat van statiegeldflessen de bestemmingen van recycling ontvangen. Hierop vinden controles plaats door externe accountants. Verpact heeft van 100% van het gewicht aan kunststof verpakkingsafval van huishoudens het uitvalspercentage verzameld. Het gaat daarbij om audits en bijbehorende certificaten. Daarmee is tevens 97% gecontroleerd.
- Verpact heeft van 89% van het gewicht aan KVA van bedrijven de bestemmingen van recycling ontvangen. Hierop heeft Verpact 94% via dataverificaties kunnen laten controleren door een technisch onderzoeksbureau dat optreedt als auditor in het certificatieprogramma voor kunststofrecyclers, EUCertPlast. Verpact heeft in 2023 van 41% van het gewicht aan kunststof verpakkingsafval van bedrijven (incl. statiegeld) het uitvalspercentage verzameld. Het gaat daarbij om audits. Dat is tevens gecontroleerd.
- In totaal heeft Verpact daarmee van 91% van het recyclinggewicht gegevens over de uitval in het proces van de recyclers van Nederlands KVA van huishoudens, statiegeld en bedrijven kunnen verzamelen. Hiervan is 91% geverifieerd.
- De dekking op de 'Broadly Equivalent Conditions' (BEC) is bij kunststof verpakkingsafval van huishoudens en van statiegeldflessen niet aan de orde omdat dit in de EU gerecycled is. Voor verpakkingsafval dat wordt verwerkt buiten Europa schrijven Europese richtlijnen toetsing op BEC voor, waarbij wordt getoetst of omstandigheden bij recyclers buiten de Europa vergelijkbaar zijn met Europese standaarden. De richtlijnen stimuleren lidstaten om een gezamenlijke aanpak op te zetten voor de

toetsing op BEC. Verpact werkt sinds 2023 samen met Valipac (België) aan een uniform (BEC) certificeringssysteem voor buitenlandse kunststof recyclers. Dit zorgt voor een tussen beide landen uniforme methodiek bij het auditen van kunststof recyclers buiten de EU op het gebied van de BEC. Door de samenwerking kan het aantal jaarlijkse controles worden verhoogd en kunnen de auditresultaten met elkaar worden gedeeld. De audits worden uitgevoerd door een onafhankelijke, internationale certificeringsorganisatie. In 2024 is 66% van het gewicht dat buiten de EU wordt gerecycled gecontroleerd.

- Verpact heeft in 2024 88% van de uitgebreide opgaven van de jaarafzet en gewichten aan herbruikbare kunststof verpakkingen geverifieerd.

Ferrometalen en aluminium

- Verpact werkt aan meer transparantie ten aanzien van de metaalketens. Enkele bedrijven werken hieraan mee, anderen (nog) niet. Dat is de reden dat er nog maar beperkt dataverificaties hebben kunnen plaatsvinden om het gewicht van verzonden verpakkingsafval van ferrometalen en aluminium te kunnen controleren, evenals de bestemmingen.
- Om verdere stappen te kunnen nemen, is meer detailinformatie over de metaalketen benodigd. Dit traject is in 2023 door Verpact in samenwerking met Metalen Verpakkingen Nederland (MVN) gestart in de vorm van een ketenonderzoek. Hierbij is meer informatie over de metaalketens verkregen, maar nog onvoldoende inzicht in de eindbestemmingen. Daarnaast brengt Verpact ook zelf de metaalketens beter in kaart op basis van nader onderzoek binnen de verschillende deelketens.
- Om hier toch een beeld te krijgen zijn Metaal Recycling Federatie (MRF) en RAVN om een expert opinion gevraagd. De MRF heeft na raadpleging van de meest toonaangevende leden (ca. 80% marktdekking) de gegevens ten aanzien van de locatie van recycling aangeleverd. Daarin wordt gesteld dat het afval van logistieke hulpmiddelen voor 95% in de EU wordt gerecycled, en de metalen verpakkingen uit het PMD voor 100%. In het geval van metalen uit bodemassen vindt verwerking voor 95% buiten de EU plaats. RAVN heeft verklaard dat de verwerking van aluminium uit bodemassen volledig binnen de EU plaatsvindt.
- Verpact heeft in 2024 97% van de uitgebreide opgaven van de jaarafzet en gewichten aan herbruikbare ferroverpakkingen geverifieerd en 100% van die van herbruikbare aluminium verpakkingen.

Hout

- Van 100% van het totale gerapporteerde gewicht is de bestemming van recycling aangegeven en bij 92% is dit ook geverifieerd.
- Verpact heeft gegevens over de uitval in het proces van enkele recyclers van verpakkingsafval van hout ontvangen. Het betreft informatie over uitval van de belangrijkste producten geperste palletblokken en spaanplaat. Doel is om dit bij meerdere recyclers te doen.
- Verpact heeft in 2024 59% van de uitgebreide opgaven van de jaarafzet en gewichten aan herbruikbare houten verpakkingen geverifieerd.

4 Deelnemers aan Verpact

In dit afsluitende hoofdstuk geeft Verpact een beeld van de aantallen bedrijven die in 2024 nieuw zijn aangemeld, zijn aangesloten bij de overeenkomst en van de bedrijven die de overeenkomst met Verpact hebben opgezegd.

Fiscale eenheden voor de omzetbelasting kunnen tientallen onderdelen -bedrijven- bevatten. Per eenheid is er maar één onderdeel dat aangifte doet - de bijdrage plichtige - namens de hele fiscale eenheid.

Aangemeld

In 2024 hebben zich bij Verpact 95 nieuwe aangifte-eenheden aangemeld. Daarbij horen nog 202 bedrijven zodat het totale aantal nieuw aangemelde bedrijven op 297 komt. Ten opzichte van 2023 hebben 253 extra bedrijven bij Verpact SUP-verpakkingen aangegeven. Deze groep telt daarbij nog 570 bedrijven zodat het totale aantal extra bedrijven op 823 komt. Voor de SUP verpakkingen geldt geen drempel.

Aangesloten

In totaal waren er in 2024 2.567 bedrijven die bij Verpact aangifte deden van meer dan 50.000 kg. verpakkingen (in de handel of indirecte export). Bij die bedrijven horen nog 8.155 rechtspersonen die onderdeel zijn van de fiscale eenheden. Het totale aantal aangesloten bedrijven is door de constructie met de fiscale eenheden dus 10.722. De aangesloten bedrijven zijn in de bijlage te vinden in de tabbladen 'Actief in 2024'.

Voor wat betreft SUP-verpakkingen zijn de aantallen als volgt: 672 bedrijven deden aangifte, hierbij horen nog 1.368 rechtspersonen, waardoor het totale aantal aangesloten bedrijven op 2.040 komt.

Afgemeld

Bij de bedrijven die zich hebben afgemeld bij Verpact is de bijdrageplicht beëindigd omdat zij nu, om verschillende redenen, minder dan 50.000 kg. verpakkingen per jaar op de markt brengen. Dit zijn 137 aangifte-eenheden met daarnaast nog 441 daarbij behorende bedrijven, waardoor het totaal op beëindigde bijdrage plichtige bedrijven op 578 komt. De afgemelde bedrijven zijn in de bijlage te vinden in de tabbladen 'Afgemeld in 2024'.

Postbus 13799
2501 ET Den Haag
www.verpact.nl
info@verpact.nl

